

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Řešení specifických případů u operativního leasingu z
účetního a daňového hlediska**

Bc. Martin Novotný

© 2019 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martin Novotný

Podnikání a administrativa

Název práce

Řešení specifických případů u operativního leasingu z účetního a daňového hlediska

Název anglicky

Solutions of Operative Leasing Specific Cases from Accounting and Tax Perspective

---

Cíle práce

Cílem práce je na základě podrobné deskripce a analýzy problematických oblastí u operativního leasingu navrhnout řešení specifických případů a operací, jež jsou s ním spojené dle aktuální daňové a účetní právní úpravy. Celkový pohled na danou problematiku je realizován ze strany leasingové společnosti, jež poskytuje operativní leasing.

Metodika

Po prostudování a sběru informací z tištěných i elektronických zdrojů příslušné odborné literatury, vnitropodnikových směrnic leasingové společnosti a českých právních předpisů proběhne třídění a analýza těchto dat a jejich následná deskripce a komparace. Teoretická východiska budou aplikována na modelových příkladech leasingové společnosti, jež je řeší v praxi.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

daň z příjmu, DPH, leasingová společnost, nájemce, operativní leasing, předmět nájmu, silniční daň, účetnictví

Doporučené zdroje informací

BENDA, Václav. DPH u osobního automobilu. Praha: Svaz účetních, 2015. Metodické aktuality Svazu účetních. ISBN 978-80-87367-58-2.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. Daňová evidence podnikatelů 2016. Praha: Grada, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0035-4.

HNÁTEK, Miloslav a David ZÁMEK. Daňové a nedaňové náklady 2016. Praha: ESAP, 2016. ISBN 978-80-905899-2-6.

Meritum Účetnictví podnikatelů 2016: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2016. 13. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-050-0.

PIKAL, Václav. Automobil (nejen) v podnikání. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-705-8.

SCHROEDER, Richard G., Myrtle. CLARK a Jack M. CATHEY. Financial accounting theory and analysis: text and cases. 10th ed. Hoboken, NJ: Wiley, c2011. ISBN 0470646284.

1000 řešení.: Č. 6/2015, Finanční leasing a nájem ; daňové a účetní odpisy ; ZDP ; Zákoník práce ; Právo a podnikatel ; DPH ; Účetnictví. Český Těšín: Poradce, 2015, 2015(6).

Předběžný termín obhajoby

2018/19 ZS – PEF (únor 2019)

Vedoucí práce

Ing. Ivana Kuchařová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 21. 3. 2017

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 3. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 10. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Řešení specifických případů u operativního leasingu z účetního a daňového hlediska" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 27. března 2019

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucí mé diplomové práce paní Ing. Ivaně Kuchařové, Ph.D. za odbornou pomoc a konzultace v průběhu zpracování dané problematiky. Dále bych rád poděkoval svým bývalým kolegům, jež mi pomohli získat podklady a důležité informace ke zpracování praktické části diplomové práce.

Řešení specifických případů u operativního leasingu z účetního a daňového hlediska

Abstrakt

Diplomová práce představuje téma operativního leasingu a jeho specifické případy, které mohou nastat. Na celou problematiku je nahlíženo především z pohledu daní a účetnictví.

Práce se skládá ze dvou částí, teoretická východiska a vlastní práce. Teoretická východiska celkově charakterizují produkt operativního leasingu pohledem poskytovatele i příjemce leasingu. Zároveň jsou popsány specifické případy operativního leasingu, které mohou během trvání leasingového kontraktu nastat. Všechna tato specifika jsou vysvětlena a je k nim přidán popis účetních operací a ovlivnění relevantních daní.

Vlastní práce obsahuje charakteristiku leasingové společnosti, která si nepřála být v diplomové práci uvedena a na níž jsou následně aplikovány poznatky z předchozích teoretických poznatků. Na základě fiktivní smlouvy o operativním leasingu jsou ukázány účetní operace související s operativním leasingem ovlivnění daní. Zároveň je konkrétní případ modifikován do jednotlivých specifických případů, které mohou nastat. V závěru je proveden souhrn dané problematiky a návrh řešení.

Klíčová slova: daň z příjmu, DPH, leasingová společnost, nájemce, operativní leasing, předmět nájmu, silniční daň, účetnictví

Solutions of Operative Leasing Specific Cases from Accounting and Tax Perspective

Abstract

The diploma thesis presents the topic of operating lease and its specific cases, which can occur. The whole issue is centered mainly on taxation and accounting.

The thesis has two parts, the theoretical starting point and one's own work. The theoretical background characterizes the product of operating leases as both the provider and the leasing beneficiary. At the same time, specific cases of operating leases that may occur during the leasing contract are described. These specifications are explained and added to the description of the accounting operations and the impact of the relevant taxes.

The practical part of thesis contains a characteristic of the leasing company, which does not consider the diploma thesis and which subsequently applies the knowledge from previous theoretical knowledge. Based on fictitious operating leases, accounting operations related to operative leases, tax treatment and, at the same time, a specific case are modified into specific concrete cases that may occur. In conclusion, a summary of the problems and the solution proposal are made.

Keywords: accounting, income tax, leasing company, operative lease, road tax, tenant, subject of lease, VAT

Obsah

1 Úvod	14
2 Cíl práce a metodika	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	16
3.1 Charakteristika operativního leasingu	16
3.1.1 Full-service leasing	17
3.1.2 Fleet management	18
3.2 Právní úprava operativního leasingu	18
3.2.1 Leasingová smlouva	18
3.3 Cenotvorba nájemného	19
3.3.1 Rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou	20
3.3.2 Finanční služba	22
3.3.3 Pojištění	22
3.3.4 Dodatečné služby	24
3.4 Daňové aspekty operativního leasingu	25
3.4.1 Daň z příjmu	25
3.4.2 Daň z přidané hodnoty	27
3.4.3 Daň silniční	27
3.5 Účetní aspekty operativního leasingu	28
3.5.1 Účtování o operativním leasingu z pohledu příjemce leasingu	28
3.5.2 Účtování o operativním leasingu z pohledu poskytovatele	29
3.6 Specifické případy operativního leasingu	34
3.6.1 Úhrada jednorázové platby předem	34
3.6.2 Zákonné povinné poplatky	35
3.6.3 Údržba a servis	36
3.6.4 Karta pro odběr PHM	38
3.6.5 Rekalkulace	40
3.6.6 Dopravní přestupek	41
3.6.7 Parciální pojistná událost	43
3.6.8 Totální pojistná událost	46
3.6.9 Předčasné ukončení smlouvy o nájmu	48
3.6.10 Převedení smlouvy o nájmu	51
3.6.11 Prodej předmětu nájmu	51
4 Vlastní práce	54
4.1 Charakteristika společnosti	54
4.1.1 Pravidla účetnictví leasingové společnosti	55

4.2	Návrh smlouvy o operativním leasingu	55
4.3	Uzavření leasingové smlouvy	58
4.3.1	Účetní aspekty na počátku smlouvy ze strany poskytovatele leasingu.....	59
4.3.2	Daňové aspekty při uzavření smlouvy z pohledu poskytovatele	60
4.4	Průběh leasingové smlouvy.....	62
4.4.1	Účetní aspekty v průběhu smlouvy ze strany poskytovatele leasingu	62
4.4.2	Daňové aspekty v průběhu smlouvy z pohledu poskytovatele	64
4.5	Ukončení leasingové smlouvy	65
4.5.1	Účetní aspekty při ukončení smlouvy ze strany poskytovatele	66
4.5.2	Daňové aspekty při ukončení smlouvy ze strany poskytovatele	66
4.6	Účetní a daňové aspekty z pohledu příjemce	67
4.7	Specifické případy operativního leasingu	68
4.7.1	Údržba a servis.....	68
4.7.2	Rekalkulace.....	69
4.7.3	Dopravní přestupek.....	71
4.7.4	Parciální pojistná událost	73
4.7.5	Totální pojistná událost.....	75
4.7.6	Předčasné ukončení leasingové smlouvy.....	78
4.7.7	Krátkodobé smlouvy o operativním leasingu	80
5	Závěr.....	86
6	Seznam použitých zdrojů	88
7	Přílohy	92
7.1	Seznam příloh.....	92

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Cenotvorba nájemného	20
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Rozpis úplaty z operativního leasingu	56
Tabulka 2 – Kalkulace pořízení předmětu leasingu.....	56
Tabulka 3 – Základ pro výpočet finanční služby – části úplaty	57
Tabulka 4 – Rozpis sjednaného pojištění na leasingové smlouvě	57
Tabulka 5 – Rozpis služeb na leasingové smlouvě.....	57
Tabulka 6 – Zákonné daně a poplatky na leasingové smlouvě.....	58
Tabulka 7 – Účetní deník poskytovatele – pořízení předmětu leasingu	59
Tabulka 8 – Určení odepsatelné částky	59
Tabulka 9 – Účetní odpisy předmětu leasingu.....	60
Tabulka 10 – Účetní deník – odpisování předmětu leasingu	60
Tabulka 11 – Sazby pro výpočet daňových odpisů (2. odpisová třída) – rovnoměrné odpisování	60
Tabulka 12 – Daňové odpisy předmětu operativního leasingu.....	61
Tabulka 13 – Daň silniční	61
Tabulka 14 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – průběh leasingové smlouvy	63
Tabulka 15 – Služby v leasingové smlouvě.....	63
Tabulka 16 – Časové rozlišení výdajů na pneuservis	63
Tabulka 17 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – časové rozlišení pneuservisu	64
Tabulka 19 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – nákladová stránka úplaty z operativního leasingu	64
Tabulka 20 – Souhrn DPH – leasingový poskytovatel – průběh smlouvy (měsíční pohled)	64
Tabulka 21 – Daň z příjmu – poskytovatel leasingu – průběh smlouvy (roční pohled).....	65
Tabulka 22 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – vyřazení předmětu leasingu	66
Tabulka 23 – Přehled účtování o odpisech na předmětu leasingu	66
Tabulka 24 – Účetní deník – příjemce leasingu – přijatá faktura za operativní leasing	67
Tabulka 25 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – údržba a servis	69
Tabulka 26 – Rekalkulace – změna odpisové základny	70
Tabulka 27 – Rekalkulace – odpisový plán	70

Tabulka 28 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – poplatek za rekalkulaci	71
Tabulka 29 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – dopravní přestupek	72
Tabulka 30 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – parciální pojistná událost.....	74
Tabulka 31 – Účetní zůstatková hodnota – totální pojistná událost	76
Tabulka 32 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – totální pojistná událost.....	76
Tabulka 33 – Účetní zůstatková hodnota – předčasné ukončení	79
Tabulka 34 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – předčasné ukončení	79
Tabulka 35 - Krátkodobé smlouvy o operativním leasingu.....	81
Tabulka 36 - Krátkodobé smlouvy o operativním leasingu.....	81
Tabulka 37 - Účetní deník – krátkodobá smlouva o operativním leasingu	82
Tabulka 38 - Kalkulace po skončení krátkodobého operativního leasingu	83
Tabulka 39 - Účetní deník – prodej předmětu leasingu po krátkodobé smlouvě o operativním leasingu	83
Tabulka 40 - Odložený daňový závazek - krátkodobé smlouvy o operativním leasingu	84

Seznam schémat

Schéma 1 - Účtování o operativním leasingu z pohledu příjemce.....	29
Schéma 2 - Pořízení předmětu nájmu	30
Schéma 3 - Odpisování předmětu nájmu	31
Schéma 4 - Předpis nájemného	32
Schéma 5 - Vyřazení předmětu nájmu.....	33
Schéma 6 – Jednorázová platba předem	35
Schéma 7 - Rozhlasové poplatky (poskytovatel).....	36
Schéma 8 – Údržba a servis (poskytovatel).....	37
Schéma 9 – Servis a údržba – přefakturace příjemci.....	38
Schéma 10 – Karta pro odběr PHM (poskytovatel).....	39
Schéma 11 – Karta pro odběr PHM (příjemce)	40
Schéma 12 – Dopravní přestupek (poskytovatel)	42
Schéma 13 – Dopravní přestupek (příjemce).....	43
Schéma 14 - Parciální pojistná událost (poskytovatel)	44
Schéma 15 - Totální pojistná událost.....	47
Schéma 16 - Totální pojistná událost (prodej vraku).....	48
Schéma 17 - Předčasné ukončení smlouvy o operativním leasingu	50

Schéma 18 - Prodej předmětu nájmu	53
---	----

1 Úvod

Diplomová práce se zaměřuje na operativní leasing a jeho specifické případy, které mohou nastat. Vše je pozorováno z pohledu daní a účetnictví.

Svět se neustále vyvíjí a s ním i pohled na věc. Při představě, že by před sto lety někdo jezdil půjčeným vozem a zhlížel v tom možné výhody, i když mu vůz nikdy nepřípadne, není úplně reálná. Dnes je tomu svět čím dál více nakloněn, operativním leasingem počínaje, carsharingem v tuto chvíli konče. Operativní leasing je považován za velmi praktickou službu, díky které příjemce operativního leasingu získává jasný přehled a výhled svých výdajů s dopravním prostředkem na několik měsíců až let dopředu. Upouští od veškerých dalších starostí s motorovými vozidly, či jiným zařízením, které jsou ve správě leasingové společnosti, coby poskytovatele leasingu. Tato služba se tak stává způsobem outsourcingu, díky níž získává prostor a čas pro soustředění se na svou hlavní činnost podnikání. Zároveň přispívá určitým komfortem uživateli.

Operativní leasing je často využíván hlavně podnikateli, proto je důležité vědět a znát, jak se využití produktu operativního leasingu projeví v účetnictví a jak ovlivní daně účetní jednotky. Jelikož je operativní leasing velmi specifický pro jednotlivé kontrakty a nastalé situace u nich, je důležité se zamyslet nad účetními postupy leasingové společnosti a její ovlivnění daní.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je podrobná studie možnosti pořízení majetku na základě smlouvy o operativním leasingu, popis základního principu operativního leasingu, jeho účtování, ovlivnění daní a orientace na jednotlivé specifické případy, které mohou nastat v určitých situacích během trvání leasingového kontraktu.

2.2 Metodika

Diplomová práce je zpracována na základě studia odborné literatury, právních předpisů České republiky a dalších dostupných zdrojů související s danou problematikou účetních a daňových aspektů operativního leasingu a specifických případů s ním spojených.

Teoretická východiska jsou zaměřena na shromažďování, třídění a analýzu odborných dat potřebných k řešenému tématu práce. Na základě získaných informací z odborné literatury a jiných dostupných zdrojů je provedena důkladná charakteristika základního principu operativního leasingu, odkazy na právní úpravu, specifika případů nahodilého charakteru a postupy účtování v daných situacích. Spolu s nimi je popsáno ovlivnění konkrétních daní. V části práce je využita metoda explanace, kterou se rozumí vysvětlení na základě logické rekonstrukce nebo pochopení nějakého jevu nebo procesu. Explanace dává fakta do souvislostí a bývá vyústěna v teoretické poznatky.

Vlastní práce je zpracována na základě deskripce postupů leasingové společnosti v případě uzavření smlouvy o operativním leasingu a možných nastalých specifických přístupů. Důraz je kladen hlavně na provedení účetní agendy a daňového ovlivnění. Závěrem je provedena komparace mezi teoretickými východiskem a praktickou částí práce. Komparací se pak rozumí srovnání či porovnání daných variant.

3 Teoretická východiska

Finančních produktů dnešního světa je široké spektrum, ve kterém se vyskytuje i leasing. Ať už leasing finanční, který je v poslední letech ve velkém množství nahrazován úvěrovým financováním, tak leasing operativní, jehož zastoupení ve škále finančních produktů roste. Nárůst operativního leasingu z mnoha pohledů lze racionálně odůvodnit, ať už je to pohodlností uživatelů vozidel, či strojů, kvalitou nových automobilů, popřípadě jiných předmětů nájmu, či výhodnosti.

3.1 Charakteristika operativního leasingu

Operativním leasingem, popřípadě operativním pronájemem, se rozumí krátkodobý nájemní vztah, při kterém je zapůjčen předmět nájmu, většinou dopravní prostředek, pronajímatelem nájemci. Nájemce hradí pronajímateli úplatu za pronájem, tzv. nájemné (Janoušek, 2011, s. 191). Jedná se vlastně o obchodní transakci, v jejímž rámci je na základě smlouvy, za úhradu leasingovému nájemci, umožňováno na určitou dobu, užívání přesně vymezeného hmotného majetku ve vlastnictví leasingového pronajímatele.

Hlavním charakteristickým znakem pro operativní leasing je navrácení předmětu nájmu po ukončení smlouvy o nájmu zpět pronajímateli. Doba trvání operativního leasingu, která je uvedena v leasingové smlouvě, není právními předpisy nikterak upravena, ovšem vždy je platné, že doba pronájmu musí být kratší, než fyzická a účetní životnost předmětu nájmu. Účelem operativního leasingu je užívání předmětu za úplatu bez přenosu většiny rizik na příjemce leasingu, tedy uživatele, a užitků spojených s vlastnictvím a provozováním předmětu nájmu. (Meritum, 2016, s. 294)

Splátky operativního leasingu jsou většinou složeny z amortizace předmětu leasingu a finanční služby, jež poskytuje leasingová společnost. Leasingová společnost čili poskytovatele leasingu následně hradí veškeré náklady spojené s provozem předmětu nájmu, například pojištění, údržbu, servisní služby a podobně. Rozdíl od finančního leasingu je pak také v podobně nulové akontace na počátku nájmu. Nájemce tudíž nepotřebuje na počátku smluvního vztahu žádné vyšší náklady spojené s užíváním předmětu nájmu. Po skončení leasingu je předmět navrácen zpět leasingové společnosti. (Meritum, 2016, s. 294)

Výhodou operativního leasingu pro příjemce leasingu je, že se nehradí celá pořizovací cena předmětu leasingu, ale pouze rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotu,

jež je rozdělen do leasingových splátek. Klíčem pro správné určení zůstatkové hodnoty je nutné předem smluvně upravit dobu pronájmu předmětu leasingu a zároveň rozsah užívání zařízení. Například, je-li předmětem nájmu dopravní prostředek, je vždy upraven maximální počet ujetých kilometrů za dobu trvání leasingové smlouvy. Operativní leasing je v dnešní době stále více využíván, a proto se neustále vyvíjí i jeho podoba.

Podíl operativního leasingu v současnosti (1. čtvrtletí 2018) meziročně poklesl z 62,4 % na 61,7 %. Zároveň však roste podíl Full-service leasingu, jež je blíže charakterizován v následující kapitole. Statistiky jasně vykazují, že operativní leasing je hojně využíván k financování (pronajímání) strojů. V prvním čtvrtletí roku 2018 bylo celkem uzavřeno 15 408 smluv o leasingu strojů a zařízení, kdy z toho 3.272 smluv o finančním leasingu, 3.281 smluv o operativním leasingu, 8.394 smluv o full-service leasingu a 461 smluv o krátkodobém pronájmu. Tato statistika vykazuje poměrně vysoké zastoupení produktu ze skupiny operativního leasingu (nájmu). (ČLFA, 2018)

V současné době se stává aktuálním tématem tzv. *IFRS 16 Leasingy*, ve kterém je pojem leasing definován vztahem, jímž se převádí právo ovládat užívání identifikovaného aktiva po nějakou dobu výměnou za protihodnotu (Krupová, 2017, s. 8). Leasingem se pak stává smluvní vztah, v němž figuruje identifikované aktivum, podstatné právo na náhradu aktiva za jiné aktivum a právo rozhodovat o tom, jak a za jakým účelem se bude aktivum využívat. Členění leasingu na finanční a operativní u pronajímatele zůstalo pro IFRS 16 zachováno a bylo prakticky beze změny převzato z IAS 17 (Krupová, 2017, s. 9).

3.1.1 Full-service leasing

Nadstavbou klasického operativního leasingu se stal tzv. full-service leasing, jenž je využíván především u nájmu dopravních prostředků. Full-service leasing lze vysvětlit jako operativní leasing, jenž je doplněn o služby, které jsou nezbytné k provozování daného předmětu leasingu. Full-service leasing lze považovat za outsourcing správy vozového parku. Cílem outsourcingu, tudíž i full-service leasingu, je hlavní soustředěnost na předmět svého podnikání a vytěsnění činností, jež s hlavní činností podnikání úplně nesouvisí. Dochází tedy k určitému komfortu, flexibilitě a bezrizikovému fungování mobility. (ČLFA, 2017).

3.1.2 Fleet management

Zvláštní podobou správy vozového parku, například u vozidel, jež jsou financována prostřednictvím finančního leasingu, či úvěrového financování nebo jsou ve vlastnictví daného subjektu, je tzv. fleet management, jež poskytuje podobné služby jako full-service leasing. V praxi se jedná o outsourcing činností spojených se správou vozového parku nebo také flotily. Další výhodou spojené s fleet managementem je získání lepších cen služeb, například servisu, asistenčních služeb apod., díky velkoobjemovým objednávkám ze strany poskytovatele fleet managementu (Geotab, 2017).

3.2 Právní úprava operativního leasingu

Právní podstata operativního leasingu se značně přibližuje běžnému nájmu. Jedná se o časově omezené užívání cizí věci za předem smlouvenou úplatu, které je často spojené s poskytováním dodatečných služeb. Problematika nájmu je upravena občanským zákoníkem v ustanovení § 2201 a následujících.

Nájemní smlouvou nebo také smlouvou o nájmu se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci věc k dočasnému užívání a nájemce se za to zavazuje k úhradě nájemného neboli úplaty za užívání věci.

Nájem na dobu určitou může být vypovězen, pokud je to sjednáno a je-li výpověď podána ve sjednané době. Domluví-li se smluvní strany, je možné smlouvu vypovědět i bez uvedení důvodu (Pikal, 2015, s. 23).

3.2.1 Leasingová smlouva

Smlouva o operativním leasingu uzavíraná mezi pronajímatelem a nájemcem je velmi podobná leasingové smlouvě o finančním leasingu a nájemní smlouvě. Dle interní dokumentace ČSOB Leasing jsou hlavními náležitostmi této smlouvy tyto:

1. označení stran leasingové smlouvy,
2. označení dodavatele předmětu leasingu,
3. předmět leasingové smlouvy (popř. nájmu),
4. pořizovací cena předmětu leasingu,
5. výše nájemného,
6. splatnost nájemného,
7. datum uzavření leasingové smlouvy,

8. datum účinnosti leasingové smlouvy, je-li odlišné od data uzavření smlouvy (dodání či převzetí předmětu smlouvy),
9. určení doby trvání leasingu,
10. určení rozsahu užívání předmětu leasingu (nájezd kilometrů za dobu trvání smlouvy),
11. obecné stanovení podmínek a povinností nájemce a pronajímatele,
12. výčet služeb, jež jsou součástí nájemného,
13. specifikace pojištění předmětu leasingu, jež je v ceně nájemného,
14. údaje o sankcích v případech nesplnění podmínek nájemcem či pronajímatelem, včetně penále,
15. ustanovení o případném předčasném ukončení leasingové smlouvy a podmínky, za kterých předčasné ukončení lze provést,
16. závěrečná ustanovení,
17. podpisy smluvních stran,
18. seznam příloh.

Náležitosti smlouvy o operativním leasingu jsou ovšem variabilní dle typu nájmu a daného pronajímatele.

3.3 Cenotvorba nájemného

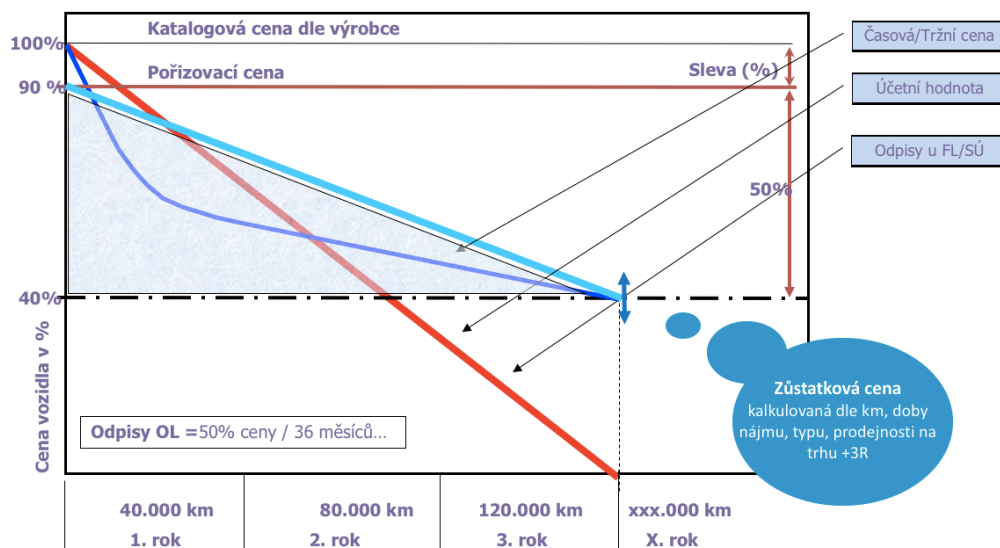
Nájemné neboli úplata nájemce pronajímateli je tvořeno z několika složek. Hlavní složkou je rozpočtený rozdíl na předem stanovený počet splátek nájemného mezi cenou pořizovací a zůstatkovou hodnotou předmětu nájmu. Další složkou je finanční služba, jež je poskytována leasingovým pronajímatelem, většinou leasingovou společností. Nedílnou součástí ceny nájemného je i pojištění předmětu financování. Dále může být nájemné zvýšené o nadstandardní služby, jež nejsou započteny v základním nájemném. (Špulák, 2015)

Výhoda velkých leasingových společností tkví v možnosti vyjednání lepších pořizovacích cen v rámci množstevních slev, popřípadě uzavřených dohod o spolupráci, jež jsou podmíněny dodavatelským financováním showroomů a předváděcích vozů. Tím se rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou ještě sníží a je možné být více konkurenceschopný.

Na níže uvedeném grafu znázorňujícím měnící se hodnotu předmětu leasingu během trvání leasingové smlouvy si lze lépe představit snižování hodnoty předmětu nájmu. V horní

částí obrázku lze vidět ponížení katalogové ceny díky uzavřeným dohodám a možným slevám poskytnutým leasingové společnosti. Dále je možné vysvětlit následné stanovení zůstatkové hodnoty a jednotlivé odpisy předmětu nájmu během trvání leasingové smlouvy.

Obrázek 1 - Cenotvorba nájemného

Zdroj: interní dokumentace ČSOB Leasing, a.s.

3.3.1 Rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou

Nejvyšší podíl na nájemném tvoří právě amortizace předmětu financování, jež je vyjádřena rozdílem mezi pořizovací cenou a predikovanou zůstatkovou hodnotou. Na základě odhadu zůstatkové hodnoty předmětu nájmu se stává tato položka nejrizikovější. Díky základním ekonomickým principům a otázkám trendu a vývoje je předem nemožné určit přesnou tržní zůstatkovou hodnotu. Při přílišně optimistickém odhadu (nadsazeném leasingovou společností) může docházet ke ztrátám z pohledu navýšení zůstatkové hodnoty, za kterou předmět nájmu již nelze prodat třetí osobě po skončení nájmu. Jestliže by leasingová společnost odhady zůstatkových hodnot stanovovala účelně pesimisticky, docházelo by k vysokým rozdílům mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou. Tím by se nájemné zvyšovalo a úměrně s ním by se snižoval zájem o využití financování přes danou leasingovou společnost. (Maxxia, 2018)

Důležitými kritérii pro zjištění zůstatkové hodnoty je doba nájmu, od níž se odvíjí následné stáří předmětu nájmu po skončení smluvního vztahu. Dále sem patří reálné opotřebení předmětu financování. U dopravních prostředků je určován nájezdem kilometrů, jež je smluvně upraven. Dalšími hledisky jsou například výbava předmětu nájmu

nebo estetická stránka předmětu. Dalším kritériem se může stát druh a typ předmětu nájmu. Některé předměty jsou tak atypické, že jejich následný prodej je značně riskantní a počítá s možným propadem prodejní hodnoty, tudíž i zůstatkové hodnoty. (Veselíková, 2016) Za takové předměty nájmu lze považovat stroje vyrobené na míru (jeřáby, vysoko zdvižné manipulátory apod.) nebo motorová vozidla netypických barev či výbav.

Metod zjištění zůstatkové hodnoty předmětů nájmu je hned několik. Nejjednodušší metodou je její zjištění ve specializovaných softwarech, jež jsou pro tento účel vyvíjeny. Další možnou metodou, jež bývá často ověřovací, popřípadě porovnávací, je využití katalogové ceny, kterou lze získat v databázi katalogových cen. Ve velkých leasingových společnostech jsou využívány referenční zůstatkové hodnoty, jež bývají určeny komisí zůstatkových hodnot, která se schází v pravidelných intervalech (např. na čtvrtletní bázi), popř. operativně v nestandardních situacích a složitých případech. Komise zůstatkových hodnot je složena z členů působících napříč mnoha směry, čímž dodává objektivní a nejbližší realitě možný výsledek. Členové bývají většinou z týmu Credits Risk Management, kteří mají v kompetenci hodnocení rizika. Dále členové týmu Asset Management, jež spravují aktiva dané společnosti, která poskytují finanční službu, v tomto případě myšlené předměty financování. A konečně odborníci z praxe, jež se pohybují na aktuálním trhu s komoditami, kterým se určují zůstatkové hodnoty.

Garance zpětného odkupu

S expanzí operativního leasingu na trh přicházejí i leasingové společnosti s novými možnými úpravami operativního leasingu. Například u uzavírání leasingového kontraktu je možné předem smluvit, zda se bude nájemce participovat na přeprodeji předmětu nájmu po skončení doby trvání nájmu. Buď bude dofakturován rozdíl, jestliže předmět nájmu prodal pronajímatel hůře, nebo dobropisován, když prodal předmět nájmu lépe. Rozdílem rozumíme diferenci mezi skutečnou prodejní cenou a kalkulovanou zůstatkovou hodnotou. V tomto případě se považuje za garanci přímo nájemce (Bubák, 2016).

Garanci je také možné zajistit třetí stranou, popřípadě dodavatelem předmětu nájmu. Jedná-li se o předem domluvenou garanci ze strany dodavatele, většinou je podloženo smlouvou o zpětném odkupu. Tuto smlouvu není možné uzavřít s nájemcem, jelikož by byla celá podstata operativního leasingu popřena.

3.3.2 Finanční služba

Finanční službou se rozumí složka nájemného, která je primárním zdrojem zisku poskytovatele operativního leasingu. Finanční služba je vyjádřena procentuální úrokovou sazbou, kterou určuje poskytovatel leasingu. Základem pro výpočet části nájemného v podobě finanční služby je právě rozdíl mezi pořizovací cenou předmětu nájmu a jeho určenou zůstatkovou hodnotou. V tomto případě platí podobná kritéria a podmínky jako u úročení úvěrového financování, popřípadě vyjádření finanční služby u finančního leasingu (Revanda, 2012, s.78).

3.3.3 Pojištění

Standardní případy leasingových smluv o operativním leasingu jsou automaticky doplněny o zákonné pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, tzv. povinné ručení, a havarijní pojištění. Pojištění lze uzavřít individuálně přímo nájemcem a vinkulovat jej na poskytovatele operativního leasingu, což bývá pro nájemce často nevýhodné z pohledu množstevních flotilových slev pro leasingové společnosti.

Zákonné pojištění odpovědnosti z provozu vozidla

Základním účelem pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, tzv. povinného ručení, jež je povinným smluvním pojištěním, je pojistná ochrana zdraví a majetku třetích osob, kterým byla způsobena újma zapříčiněna provozem vozidla. (Stárek, 2005, s. 11)

Zákonné pojištění odpovědnosti z provozu vozidla je upraveno zákonem č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a zřízení České kanceláře pojistitelů (dále jen „ČKP“), její právní postavení, organizaci a předmět činnosti.

Zákon stanovuje, že na všech veřejných komunikacích (dálnicích, silnicích, místních komunikacích, účelových komunikacích, jež jsou veřejně přístupné) může být provozováno pouze vozidlo, které má sjednané pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dle tohoto zákona. Dojde-li pak k porušení tohoto zákona, předává se případ ČKP, jež je dle toho zákona zřízena. (BESIP, 2017)

Havarijní pojištění

Havarijní pojištění je smluvním pojištěním, tudíž záleží pouze na vůli vlastníka vozidla, zda si pojištění tohoto druhu s nějakou z komerčních pojišťoven sjedná, či nesjedná. (Janoušek, 2011, s. 49) Pojištění se sjednává z důvodu minimalizace rizik na pojištěném předmětu či jeho částech. Nejčastější formou havarijního pojištění je tzv. All Risk, který nese pojištění poškození z titulu havárie, odcizení, vandalismu či živelných událostí. Často bývá pojištění nabízeno i odděleně. Součástí havarijního pojištění bývá často spoluúčast, již se rozumí podíl na úhradě škody oprávněnou osobou. S růstem spoluúčasti klesá pravidelné pojistné. (Stárek, 2005, s. 72)

Z důvodu snížení rizik na předmětu nájmu z výše uvedených možných poškození bývá ve většině případů havarijní pojištění součástí nájemného operativního leasingu.

Připojištění skel

V dnešní době existuje široké spektrum dalších nabízených typů pojištění. Jde například o připojištění skel, které je dost často využíváno z důvodu vysokého rizika poškození skel na předmětu nájmu. Výhodou toho pojištění je nižší krácení pojistného plnění sjednanou spoluúčastí než v případě řešení pojistné události v rámci havarijního pojištění.

Pojištění zavazadel

Pojištění zavazadel je jedním z doplňkových pojištění, které bývá často vázané k pojistné smlouvě o havarijním pojištění. Má-li osoba sjednané pojištění zavazadel, dochází pak k pojistnému plnění při jejich škodě nebo odcizení.

Pojištění GAP

V povědomí lidí známé, ale ne tak hojně využívané pojištění GAP (Guaranteed Asset Protection), bývá připojištěním havarijního pojištění. Připojištění GAP lze vysvětlit jako pojištění pořizovací ceny předmětu pojištění. Dojde-li k pojistné události, ať už parciální, popřípadě totální, z připojištění GAP je vždy hrazen rozdíl mezi výplatou pojistného plnění z havarijního pojištění a zbývajícím dorovnáním do pořizovací ceny předmětu (havarijní pojištění bere v potaz amortizaci předmětu). Často bývá z připojištění GAP hrazena i spoluúčast, která je ve většině uzavíraných havarijních pojištění jejich součástí. (ePojištění.cz, 2017)

Pojištění D.A.S.

Pojištění D.A.S., neboli pojištění právní ochrany, zajišťuje osobám, jež si pojištění sjednali, pomoc při řešení přestupků, zavinění dopravní nehody, reklamaci vozu, krácení pojistného plnění pojišťovnou a podobně. (Stárek, 2005, s. 97)

3.3.4 Dodatečné služby

Jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách, nadstavbou operativního leasingu se v současnosti stává, tzv. Full service leasing, jehož přidaná hodnota je v nabídnutých službách. Leasingové společnosti nabízí mnoho doplňkových služeb, které si může nájemce ke svému operativnímu leasingu zvolit a sjednat. Služby jsou pak často zajišťovány externími smluvními partnery leasingové společnosti, kteří se specializují na poskytování konkrétních služeb. Často nabízenými volitelnými službami jsou:

- údržba a servisní náklady,
- pneuservis (nákup pneumatik a jejich uskladnění),
- čerpání PHM,
- technické asistenční služby,
- náhradní vozidlo,
- dálniční poplatky v tuzemsku,
- aktivní vyhledávací zařízení,
- GPS, a další. (ČLFA, 2017)

Leasingová společnost jako provozovatel daného předmětu nájmu (jedná-li se o dopravní prostředek) musí ze zákona splňovat určitá pravidla nebo má eminentní zájem na vlastním vyřizování některých služeb z důvodu eliminace možného rizika. Mezi tyto služby patří:

- rozhlasový poplatek,
- silniční daň,
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (povinné ručení),
- registrace vozidla (poplatky).

3.4 Daňové aspekty operativního leasingu

Operativní leasing je ovlivňován hlavně třemi důležitými daněmi. Daní z příjmu fyzických, popřípadě právnických osob, jež je upravena Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu (dále jen „ZDP“), dále daní z přidané hodnoty, kterou upravuje Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen „ZDPH“) a daní silniční, jež je upravena Zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční (dále jen „ZDSIL“).

Jelikož je operativní leasing vícestranný kontrakt, je důležitý pohled na daňové dopady u všech účastníků. V tomto případě se jedná o ovlivnění daně z příjmu příjemce a poskytovatele operativního leasingu.

3.4.1 Daň z příjmu

Při pohledu na daň z příjmu z pozice příjemce se vychází z následující úpravy. Daň z příjmu je přímo ovlivňována hrazeným nájemným dle smlouvy o operativním leasingu, dle ustanovení § 24 odst. 2 písm. h) bod 1 ZDP, v němž je potvrzeno, že nájemné vstupuje do daňového základu dle toho, zda příjemce (poplatník) vede účetnictvím nebo daňovou evidenci. Je-li poplatníkem vedena daňová evidence, považuje se nájemné daňovým výdajem tehdy, je-li uhrazeno bez uvažování věcné a časové souvislosti mezi příjmy a výdaji. Je-li ovšem poplatníkem ten, kdo vede účetnictví, nájemné se stává uznatelným výdajem tehdy, jsou-li při účtování o nájemném do nákladů dodrženy účetní předpisy. V tomto případě je respektovaná věcná a časová souvislost mezi náklady a výnosy bez uvažování okamžiku platby. (Benda, 2006, s. 94)

Nájemné je vždy obecně považováno za daňově uznatelný náklad (výdej). Jediným omezením se může stát prodej předmětu nájmu přímo nájemci, není-li prodejní cena předmětu nájmu nižší než zůstatková cena vypočtená rovnoměrným způsobem ze vstupní ceny evidované u leasingové společnosti, jež je vlastníkem po dobu nájmu a předmět nájmu odpisuje. Výpočet zůstatkové ceny pak vždy vychází ze vstupní ceny včetně daně z přidané hodnoty. (Šoba, 2008)

Při pohledu na ovlivnění daně z příjmu z pozice poskytovatele je uvažováno ovlivnění jak z pohledu zdanitelných příjmů, tudíž zvýšení základu daně, tak daňově uznatelných nákladů, jež daňový základ snižují.

Jsou-li uvažovány daňové dopady v případě daně z příjmu z pozice poskytovatele, stává se pro něj nájemcem hrazené nájemné výnosem. Zvyšuje mu základ daně z příjmu

dle § 18 odst. 1 ZDPPO, kde je uvedeno „*Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li dále stanoveno jinak.*“

Jedny z nejobvyklejších zdanitelných nákladů jsou pak daňové odpisy, jež jsou právě upraveny Zákonem o dani z příjmu. Hlavním kritériem pro možnosti daňového odpisování je, že se musí jednat o majetek, který zajišťuje získávání zdanitelných příjmů daňového subjektu, přičemž intenzita užívání není rozhodující. Všechny podmínky, které musí být splněny současně, jsou tedy následující:

- a. majetek musí být hmotným majetkem,
- b. musí být zahrnut v obchodním majetku vlastníka a
- c. majetek musí mít souvislost s dosahováním, zajišťováním a udržováním zdanitelných příjmů poplatníka.

Odpisy je pak možno provádět v případě:

- a. vstupní cena hmotného majetku je vyšší jak 40 000 Kč,
- b. technického zhodnocení, pokud nezvyšuje vstupní a zůstatkovou cenu vozidla,
- c. nájemcem hrazených výdajů, které tvoří součást ocenění vozidla pořizovaného formou finančního leasingu a které spolu s kupní cenou převyšují 40 000 Kč.

Stanovení výše odpisů se odvíjí od vstupní ceny, odpisové skupiny a způsobu odpisování. Zařazení majetku do příslušné odpisové skupiny se provádí na základě Přílohy č. I Třídění hmotného majetku do odpisových skupin ZDP. Doba odpisování je pak upravena v § 30 odst. 1 ZDP (viz Příloha I).

Daňový odpis majetku je vypočten pomocí odpisových sazeb v případě rovnoměrného (lineárního odpisování). Vzorec pro vypočtení daňového rovnoměrného odpisu je následující:

$$O_n = (PC * k) / 100$$

- odpis v daném roce
- PC – pořizovací cena
- k – příslušný koeficient podle tabulky (v podstatě počítáme procenta, o něž se dlouhodobý majetek každý rok opotřebuje)
- n – označuje odpisový rok (odpis v prvním roce...O1)

Roční odpisové sazby jsou určeny § 31 ZDP (viz Příloha II).

V případě zrychleného odpisování (degresivního) se k výpočtu využívají koeficienty stanovené § 31 ZDP (viz Příloha III). Vzorec pro výpočet daňového odpisu zrychleného je pak následující:

První rok: $O_n = PC / k$

Následující rok: $O_n = (2 * ZC) / (k - n)$

- PC – pořizovací cena
- ZC – zůstatková cena
- K – koeficient v prvním roce odepisování
- k – koeficient platný v dalších letech
- n – rok odepisování
- ZC = PC – oprávky

3.4.2 Daň z přidané hodnoty

Uplatňování daně z přidané hodnoty je upraveno jednotlivými ustanoveními Zákona o dani z přidané hodnoty.

Daňovým dopadem DPH z pozice příjemce je vždy ovlivněna základní sazbou DPH, jež je uplatňována u všech typů předmětu nájmu. Je-li příjemce leasingu plátcem DPH, může si uplatnit nárok na odpočet daně vždy z celé částky sjednané úplaty (nájemného). Dle ZDPH je datem uskutečnitelného zdanitelného plnění okamžik platby, kdy je za daňový doklad považován splátkový kalendář.

Z pozice poskytovatele pak vzniká nárok na odpočet DPH při pořizování předmětu nájmu z celé částky pořizovací ceny.

Ve výše uvedeném případě se v rámci operativního leasingu jedná o ustanovení v § 2 odst. 1 b) ZDPH: „*Předmětem daně je poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku.*“.

3.4.3 Daň silniční

Předmětem daně silniční jsou dopravní prostředky (vozidla) splňující všechny body uvedené v § 2 Zákona o dani silniční:

- jedná se o silniční vozidlo,
- vozidlo je registrováno v České republice,
- je provozováno na území České republiky a

- využíváno k podnikání.

Ve většině případů jsou výše uvedené body v případě operativního leasingu splněny. Plátcem daně je pak dle ustanovení § 4 ZDSIL osoba zapsána v technickém průkazu vozidla jako provozovatel, proto se plátcem stává poskytovatel operativního leasingu, jež je vlastníkem a zároveň provozovatelem předmětu nájmu. Nájemce je pak považován za uživatele předmětu leasingu.

Základem daně dle § 5 ZDSIL je u osobních automobilů zdvihový objem motoru v centimetrech krychlových. Jde-li o ostatní druhy vozidel, je pro výpočet základu daně potřebné znát celkový počet náprav a nejvyšší povolenou hmotnost v tunách.

Daňová povinnost se pak odvíjí od doby vzniku, až po dobu zániku činnosti provozování vozidla osobou, jež předmět daně využívá k podnikání, jedná-li se o osobní automobil. V případě, že se jedná o nákladní automobily, stává se předmětem daně silniční za všech okolností. V některých případech se lze od daně silniční osvobodit dle § 3 ZDSIL nebo základ daně snížit o slevu, které jsou upraveny v § 12 ZDSIL (Janoušek, 2011, s. 402).

3.5 Účetní aspekty operativního leasingu

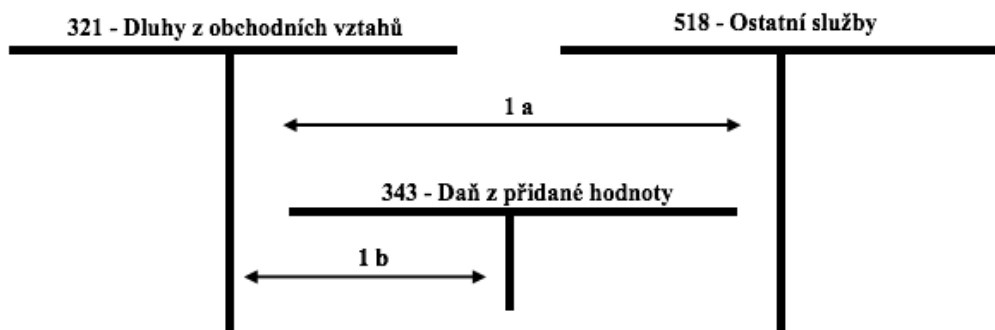
Účetní aspekty operativního leasingu úzce souvisí s právními normami České republiky, a to konkrétně se Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dál jen „ZU“), Vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „VPU“), České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., tj. pro podnikatele (dále jen „ČÚS“), zejména č. 001, 013, 023. (Meritum, 2016, s. 307)

Jak tomu bylo prováděno u daňové problematiky, je důležité na účetní aspekty nahlédnout z obou stran leasingového kontraktu. Z pohledu poskytovatele dochází k zachycení účetních případů při pořízení předmětu nájmu do vlastního majetku a jeho následný pronájem nájemci.

3.5.1 Účtování o operativním leasingu z pohledu příjemce leasingu

Účetní operace, jež jsou prováděny příjemcem leasingu, jsou značně jednodušší oproti operacím vedeným poskytovatelem. Ten vede v účetnictví předmět nájmu po celou dobu jeho živostnosti. Příjemce pak v účetnictví pracuje pouze s úplatou (nájemným).

Schéma 1 - Účtování o operativním leasingu z pohledu příjemce

Zdroj: upraveno dle Kandlerové (2014)

Legenda:

- 1a:** Příjemce operativního leasingu předmět nájmu pouze užívá, proto se pro něj stává jedinou účetní operací předpis nájmemného, který bývá ve většině případů dokládán fakturou vystavenou poskytovatelem leasingu. Na základě přijaté faktury pak účetní jednotka účtuje o zvýšení nákladu na straně má dáti. Jelikož se jedná o přijatou službu poskytovanou leasingovou společností, účtuje se náklad na účtu 518 – Ostatní služby. Náklady spojené s užíváním předmětu nájmu ovlivňují výkaz zisků a ztrát, a to zvyšováním provozních nákladů.
- 1b:** Daň z přidané hodnoty je nájemcem (plátcem DPH) vnímána jako daň na vstupu, tudíž se na účtu 343 – Daň z přidané hodnoty eviduje na straně má dáti. Celkové nájmemné včetně DPH se pro nájemce stává závazkem vůči poskytovateli a účtuje o něm na účtu 321 – Dluhy z obchodních vztahů. Zvýšením zůstatku na rozvahovém závazkovém účtu dochází ke zvyšování cizího kapitálu příjemce leasingu.

3.5.2 Účtování o operativním leasingu z pohledu poskytovatele

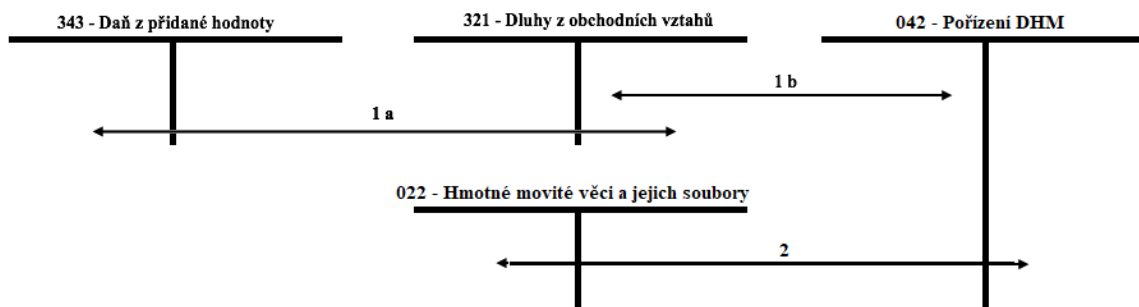
Účtování o operativním leasingu z pohledu poskytovatele je složitější z důvodu zachycování operací spojených s vlastnictvím a provozováním předmětu nájmu. Ať už se uvažuje pohled na pořízení předmětu nájmu, operace spojené s užíváním předmětu nájmu, až po jeho odepsání z účetnictví.

Z pohledu poskytovatele jsou standartními účetními případy operace spojené s pořízením předmětu nájmu, následné předpisy nájmemného, odpisy a následné vyřazení majetku. Během trvání operativního leasingu může docházet ke specifickým případům, které ovlivňují účetnictví poskytovatele. Tyto případy budou nastíněny v dalších kapitolách.

Pořízení předmětu nájmu poskytovatelem

Prvotními účetními případy se stávají operace spojené s pořízením předmětu nájmu, ve většině případech koupí majetku od dodavatele. Vstupní cena majetku, tedy pořizovací cena, je definována jako cena, za kterou byl majetek pořízen včetně nákladů souvisejících s jeho pořízením bez odečtení amortizace.

Schéma 2 - Pořízení předmětu nájmu

Zdroj: Meritum, 2016, upraveno

Legenda:

- 1a:** Pořízením předmětu nájmu poskytovatelem dochází ke zvýšení stavu dlouhodobých aktiv, které se promítne na účtu 042 – Pořízení DHM. Zároveň kupci (poskytovateli leasingu) vzniká závazek vůči dodavateli předmětu nájmu. Touto prvotní operací je ovlivněna rozvaha, kdy dochází k bilanci mezi zvýšením dlouhodobého majetku na straně aktiv a zároveň dochází ke zvýšení závazků na straně pasiv.
- 1b:** Při pořízení předmětu nájmu získává poskytovatel nárok na odpočet DPH z pořizovací ceny věci.
- 2:** Zařazením majetku do obchodního majetku se nakumulovaná částka z účtu 042 – Pořízení DHM převádí na samostatný majetkový účet 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory.

Odpisování předmětu nájmu

Účetnictví vlastníka majetku, v tomto případě leasingové společnosti, ovlivňují účetní opisy, jež se dotýkají výsledku hospodaření. Na rozdíl od účetních odpisů odpisy daňové nevstupují do výsledku hospodaření, ovlivňují pouze daňový základ. (Meritum, 2016, s. 38)

Z pohledu účetnictví se odpisováním rozumí postupné trvalé snižování hodnoty dlouhodobého majetku, jímž předměty nájmu zpravidla jsou, formou odpisů, jež jsou

účtovány do nákladů souvztažně s účtem oprávek. Tím se pak v účetnictví vyjadřuje snížení hodnoty majetku. (Janoušek, 2011, s. 161) Odpisy by měly vyjadřovat snížení hodnoty vlivem fyzického opotřebení, snížení ekonomické životnosti užíváním, plynutí času, morálního opotřebení, ve smyslu zastarávání v důsledku technologických změn. Správným určením účetních odpisů pak dochází k podávání věrného a poctivého obrazu skutečnosti.

Při pohledu na případ operativního leasingu, tedy pořízení majetku, jehož životnost je ve většině případů uvažována po dobu předem smlouveného nájmu, dochází k situaci, kdy vlastník majetku předpokládá zbytkovou hodnotu majetku. To je hodnota, za kterou majetek lze vyřadit a následně prodat. Z pohledu účetnictví je zbytkovou hodnotou myšlena zůstatková cena dlouhodobého majetku, která je vyšší než nula. Zůstatkovou cenou se rozumí vstupní cena majetku snížená o celkovou hodnotu odpisů. Účetní jednotka pak musí zbytkovou hodnotu zohlednit při sestavování odpisového plánu.

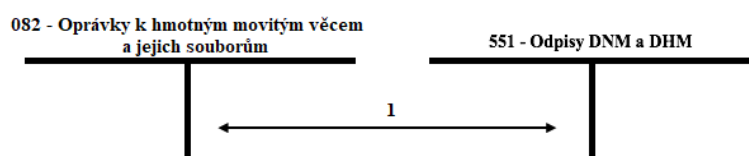
V tomto případě je nutné, aby účetní jednotka stanovila odpisový plán, ve kterém bude uvažován pouze rozdíl mezi pořizovací cenou a předem stanovenou zůstatkovou hodnotou navýšenou o náklady spojené s vyřazením. (Meritum, 2016, s. 379)

Odpisovým plánem je pak stanovena přesná výše odpisu, která může být určena na denní, popřípadě jiné bázi. Nastavení frekvence účtování záleží na účetní jednotce, která bývá většinou vázána reporty vně účetní jednotky.

V případě operativní leasingu dochází k výpočtu účetního odpisu zjištěním zůstatkové hodnoty, která je odečtena od pořizovací ceny. Tento rozdíl je považován za odpisovou základnu, z níž je proveden výpočet účetního odpisu na základě metody časových odpisů, popřípadě výkonových. V praxi se používá více metoda časových odpisů, jelikož odpisy vypočtené na základě výkonu jsou složité z důvodu zjištění například přesného počtu ujetých kilometrů za dané období.

V účetnictví je pak zanesena dle následujícího schématu:

Schéma 3 - Odpisování předmětu nájmu

Zdroj: upraveno dle Bohdalové, 2013

Odpisování předmětu nájmu se v účetnictví zachytí na nákladovém účtu 551 – Odpisy DNM a DHM, na kterém se nepřímou kumuluje opotřebení majetku a jeho

vstup do nákladů účetní jednoty a na oprávkovém účtu 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům. Touto cestou se postupně během trvání života majetku ovlivňuje rozvaha prostřednictvím opravek, na kterých jsou postupné odpisy kumulovány, a zároveň je ovlivněna výsledovka z důvodu zvyšování provozních nákladů spojených s odpisováním majetku. (Prudký a Lošťák, 2017, s. 86)

Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy

V praxi nastávají případy, kdy vznikají rozdíly mezi účetními a daňovými odpisy. Hlavním důvodem je, že daňové odpisy fungují na principu ZDP oproti odpisům účetním, které pravdivě a věrně zobrazují skutečné fyzické, popřípadě morální zastarání. (Janoušek, 2011, s. 165)

Vzniklý rozdíl mezi odpisy ovlivňuje základ daně z příjmu, tudíž musí být zachycen v daňovém přiznání. Prakticky se rozdíly zobrazují následovně:

- převyšují-li účetní odpisy daňové, musí být základ daně upraven o kladný rozdíl
- převyšují-li daňové odpisy účetní, vzniká možnost daňový základ o vzniklý rozdíl snížit. (Kadlec, 2013)

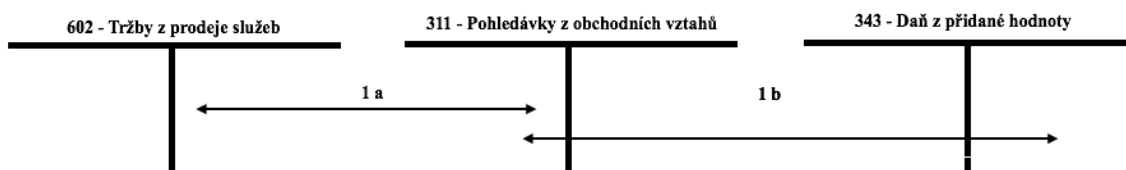
Rozdíly mezi daňovými a účetními odpisy nastávají poměrně často, protože i v případě stejné doby odpisování (odpisový plán je roven době odpisování dle § 30 odst. 1 ZDP) není pro daňové odpisování rozhodující měsíc uvedení majetku do užívání, nýbrž zdaňovací období. *Na výši daňových odpisů za zdaňovací období totiž nemá vliv, zda bylo vozidlo uvedeno do užívání na počátku, anebo před koncem zdaňovacího období.* (Janoušek, 2011, s. 165)

Předpis nájemného

Výnosem pro poskytovatele operativního leasingu se stává inkasované nájemné vyplácené příjemcem leasingu za najmutí předmětu nájmu. Způsob předpisu nájemného může mít podobu vystavení faktur za jednotlivé nájmy s předem určenou frekvencí (např. měsíčně), popřípadě určit výši nájemného a den splatnosti v nájemní smlouvě. Dále lze vystavit předpis nájemného na celou dobu trvání smluvního vztahu. Předpis nájemného se pak v každém případě v účetnictví chová následujícím způsobem:

Schéma 4 - Předpis nájemného

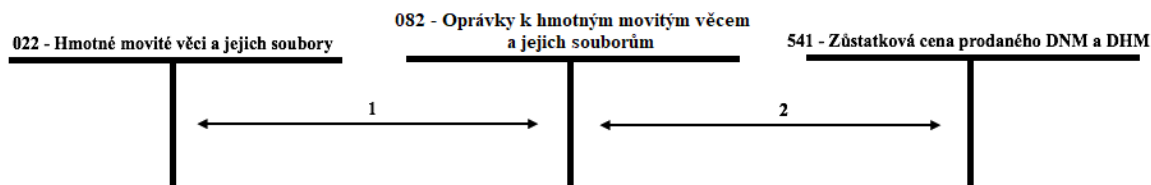
Zdroj: upraveno dle Kandlerové (2014)

Předpisem nájmu vzniká poskytovateli leasingu pohledávka vůči odběrateli, jenž ovlivňuje aktivní stranu rozvahy a zvyšuje výnosy sledované na výkazu zisků a ztrát, které lze klasifikovat jako výnosy z provozní činnosti (**1a**). Zároveň, je-li poskytovatel plátcem DPH, vzniká na jeho straně povinnost přiznat DPH (**1b**).

Vyřazení předmětu nájmu

Po skončení smlouvy o operativním leasingu bývá majetek vyřazen většinou za účelem následného prodeje. Účetní operace při vyřazení majetku účetní jednotky se pak v účetnictví jeví následovně:

Schéma 5 - Vyřazení předmětu nájmu

Zdroj: upraveno dle Stropkové (2013)

Legenda:

- 1:** Vyřazení předmětu nájmu se promítá na účtech 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory a na oprávkovém účtu 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům ve vstupní ceně. Tudíž dochází k úplnému odpisu majetku z účetní evidence. Aktivní strana rozvahy je tak snížena o zbytek odpisu majetku, jež nebyl kumulován na oprávkovém účtu.
- 2:** Vzniklý rozdíl na účtu 082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům se stává zůstatkovou hodnotou majetku, jež se jednorázově uplatňuje jako náklad na účtu 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku. Náklady na prodej dlouhodobého majetku zvyšují náklady poskytovatele leasingu, jež jsou vykázány ve výsledovce.

3.6 Specifické případy operativního leasingu

Operativní leasing se ve své podstatě tváří jako jednoduchý produkt, jehož účtování a daňové ovlivnění je ve všech případech stejné a během jehož trvání nemůže nastat problém, který by se nevyřešil bez předem daných postupů (výše popsáno). Každý smluvní vztah ale může být něčím specifický. Například jednotlivými doplňkovými službami, díky kterým se účetní operace stávají komplikovanější. Dále nahodilými událostmi, jako jsou například pojistné události. Popřípadě dopravními přestupky spáchanými uživateli předmětu nájmu. Zároveň může dojít k předčasnému ukončení na vlastní žádost nájemce nebo k převodu smlouvy, tzv. cese. Všechny tyto specifické případy budou v následujících podkapitolách blíže charakterizovány a doplněny o pohled z účetního a daňového hlediska.

3.6.1 Úhrada jednorázové platby předem

V některých případech může leasingový pronajímatel požadovat uhrazení jednorázové platby předem (JPP). Důvodem tohoto rozhodnutí je většinou minimalizace rizika při následném prodeji daného předmětu nájmu nebo dosažení snížení měsíčních splátek od nájemce, jež se na počátku uzavírání obchodu nejeví dostatečně bonitní.

Jednorázová platba předem se pak chová podobně jako akontace u produktu finančního leasingu. Jedná se o určitou mimořádnou splátku, která se postupně rozpouští po dobu trvání nájemního vztahu. Doba trvání operativního leasingu v bývá v praxi od šesti měsíců až do pěti i více let. Nájemce se tedy podílí na úhradě pořizovací ceny při nákupu předmětu nájmu.

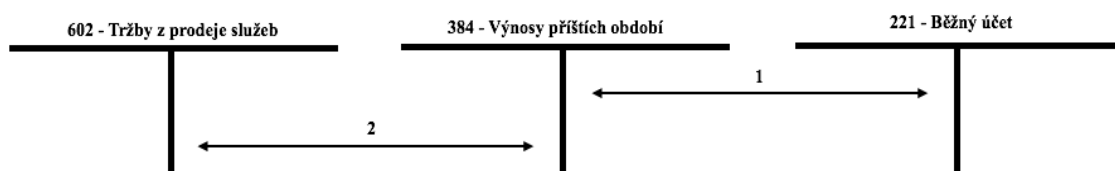
Daňové aspekty

Hlavním daňovým aspektem v tomto specifickém případě je ovlivnění daně z příjmu z důvodu akruální části, jež tvoří právě jednorázová platba předem. Ta se pak dle podmínek účetnictví musí rozpouštět dle věcné a časové souvislosti. (Vodáková, 2012, s. 24) To v praxi znamená, že vliv na základ daně z příjmu poskytovatele leasingu je rozvrstven. Každý měsíc během trvání smlouvy je pak zvýšen jeho základ daně o poměrnou část výnosů, které se rozpouští z účtů časového rozlišení.

Účetní aspekty

Jednorázová platba předem je považována za mimořádnou splátku, která se po dobu trvání smlouvy o nájmu musí časově rozpouštět, aby byl zachován akruální princip účetnictví. V účetnictví se pak projevuje následovně:

Schéma 6 – Jednorázová platba předem

Zdroj: upraveno dle Mládka (2017)

Legenda:

- 1:** Jednorázová platba předem, která je přijata leasingovým pronajímatel na počátku smlouvy o nájmu, se stává na běžném účtu peněžními prostředky, které jsou vedeny na účtu časového rozlišení 384 – Výnosy příštích období. Účet časového rozlišení je použit účelně z důvodu zachování akruálního principu, který tkví ve věrné a správné evidenci výnosů a nákladů, kdy v tomto případě se jedná o věrné zobrazení z pohledu času. (Vodáková, 2012, s. 24)
- 2:** Jednorázová platba předem, jež po uhrazení byla připsána na účet časového rozlišení, se na konci předem určeného období rozpouští do výnosů, aby časově odpovídala v účetnictví. Tímto obdobím se většinou stává jeden kalendářní měsíc. Účetní operace týkající se jednorázové platby předem tak postupně během rozpouštění částky ovlivňuje jak rozvahovou položku časového rozlišení, tak výnosovou položku, jež ovlivňuje výkaz zisků a ztrát.

3.6.2 Zákonné povinné poplatky

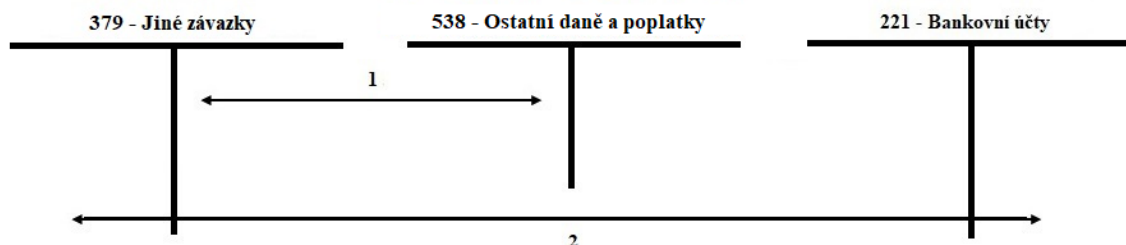
Zákonem povinnými poplatky jsou v tomto případě myšleny rozhlasové poplatky, silniční daň, povinné ručení a poplatky spjaté s registrací předmětu nájmu.

Rozhlasové poplatky

Dle obecně závazných právních předpisů České republiky (Zákon č. 348/2005 Sb. o rozhlasových a televizních poplatcích) je provozovatel povinen hradit poplatek

za rozhlasové služby (autorádio). Účetní operace týkající se úhrady tohoto zákonného poplatku je se projeví následovně:

Schéma 7 - Rozhlasové poplatky (poskytovatel)

3.6.3 Údržba a servis

Účelem této služby je zajištění pravidelných, výrobcem stanovených prohlídek a běžné údržby včetně oprav. Ať už se jedná o havárii nebo nájemcem nezaviněnou poruchu na předmětu nájmu. Servisní prohlídky a prohlídky spojené s údržbou předmětu nájmu jsou přirozeně v režii vlastníka a provozovatele předmětu nájmu, tudíž leasingového pronajímatele. Faktury za servis jsou tedy vystavovány přímo leasingové společnosti, která je vede ve svém účetnictví.

V praxi bývá upraven rozsah akceptovatelných servisních nákladů z důvodu možných podvodů s nimi spojených. Je proto vytvořen výčet poškození, která se považují za akceptovatelné a nejsou brána jako nadměrné opotřebení, jež se přeúčtovává k úhradě nájemci. (Lidovky, 2017)

Daňové aspekty

Servisní náklady vstupují do základu daně z přidané hodnoty a daně z příjmu. V případě daně z přidané hodnoty po přijetí faktury od servisu (je-li plátcem daně) dochází k možnosti uplatnit nadměrný odpočet na dani na vstupu. Jelikož se jedná o fakturu, na které se účtuje o službě a materiálu, který není vedený ve výjimkách ZDPH, je uplatňována základní sazba.

Dojde-li k situaci, že dochází k přefakturaci nadměrného opotřebení, popřípadě celkové náhrady za servis příjemci leasingu, vstupuje tato částka do základu daně z přidané hodnoty – tudíž je základ daně zvyšován.

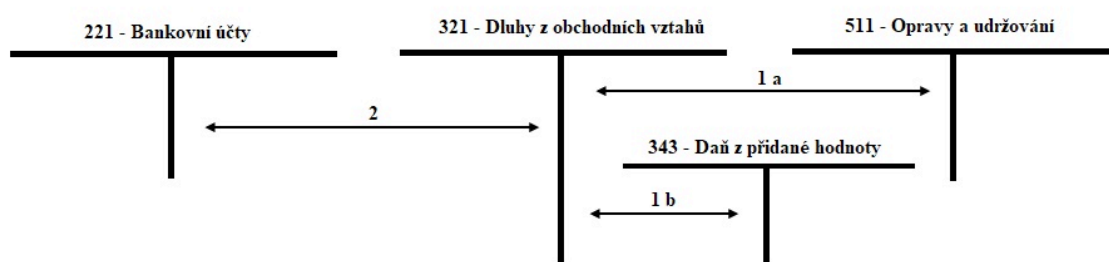
Daň z příjmu je pak ovlivněna prostřednictvím možného snížení základu daně skrz daňově uznatelné náklady, jimiž servisní náklady jsou.

V případě nastalé přefakturace nákladů příjemci leasingu se stává výnos od příjemce leasingu zdanitelným, tudíž dochází ke zvýšení základu daně z příjmu leasingové společnosti.

Účetní aspekty

Přijatá faktura za servisní náklady je pak v účetnictví zpracována následovně:

Schéma 8 – Údržba a servis (poskytovatel)

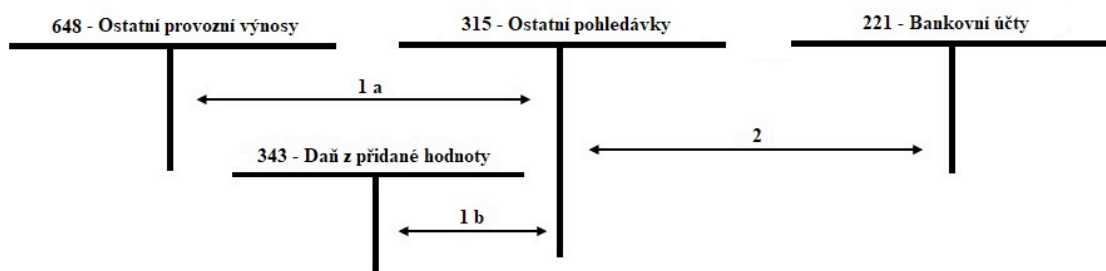
Zdroj: upraveno dle Jindrové, Procházkové, Strakošové (2018)

Legenda:

- 1a:** Přijetím faktury za servis a údržbu vznikají poskytovateli leasingu závazky vůči dodavateli, tudíž se zvyšují pasiva ovlivňující rozvahu. Zároveň jsou zvyšovány náklady na opravy a udržování leasingové společnosti. Jedná se o opravy, jimiž se odstraňují účinky pouze částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do stavu předchozího či provozuschopného. Údržbou pak lze vnímat soustavnou činnost vykonávanou za účelem zpomalení fyzického opotřebení majetku a předcházení poruchám. (Účetní průvodce „Má dáti“, 2018)
- 1b:** Ve většině případů bývá servis prováděn dodavatelem, jenž je plátcem DPH, tudíž lze využít nároku na odpočet daně z přidané hodnoty.
- 2:** Závazek je pak úhradou faktury leasingovou společností snížen.

Podobným způsobem se řeší vzniklé náklady například na pneuservis, se kterým bývá často sjednáno i uskladnění nesezonních pneumatik. Dojde-li k nadměrnému opotřebení této nebo jiné části předmětu nájmu, je náklad dle smlouvy přeučtován nájemci následovně:

Schéma 9 – Servis a údržba – přefakturace příjemci

Zdroj: Bohdalová, 2015

Legenda:

- 1a:** Dojde-li k situaci, že část, popřípadě celkový náklad na opravu či údržbu je přeúčtován příjemci leasingu, vzniká leasingové společnosti tzv. ostatní provozní výnos. Výběr tohoto výnosu je z důvodu nahodilosti příjmu, nejedná se totiž o stálý výnos poskytovatele leasingu. Zároveň poskytovateli vzniká pohledávka vůči příjemci, jenž je vedena na účtu Jiné pohledávky. Jelikož se jedná o přefakturaci nákladů nájemníkovi, popřípadě náhradu škody, je využit odlišný rozvahový účet než u předpisu nájemného (úplaty). (Účetní průvodce „Má dáti“)
- 1b:** Leasingová společnost pak výše uvedený výnos musí zahrnout do základu daně z přidané hodnoty, který jí v tomto případě zvyšuje.
- 2:** Přijetím peněžních prostředků na bankovní účet je pak pohledávka snížena.

3.6.4 Karta pro odběr PHM

Účelem této služby je pohodlnější realizace nákupu pohonných hmot a příslušenství. Leasingové společnosti mívají uzavřenou smlouvu s více poskytovateli karet pro odběr pohonných hmot, ze kterých si může nájemce vybrat jemu nejvýhodnější. Klasickým příkladem je v dnešní době společnost CCS.

Skutečné náklady na čerpání pohonných hmot jsou pravidelně každý měsíc přeúčtovány nájemci. Tudíž se pro něj, je-li účetní jednotkou, zjednodušuje účetní proces s nákupem pohonných hmot. Obdrží vždy jeden účetní doklad za kalendářní měsíc. Řada podniků oceňuje zejména lepší transparentnost toho, jak řidiči nakládají s pohonnými hmotami, jeden daňový doklad, možnost vyřízení DPH ze zahraničí, poskytování přehledných analýz a reportů pro celé flotily.

Daňové aspekty

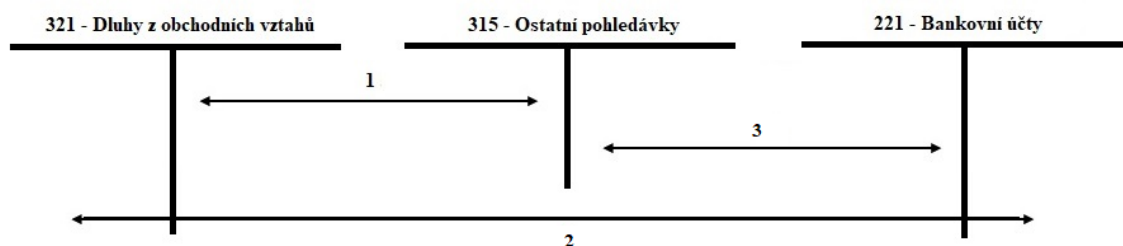
V případě karty pro odběr PHM je pro poskytovatele leasingu nedaňovým krokem v účetnictví. Leasingová společnost po obdržení faktury za pohonné hmoty, případné rozúčtování a její úhrady, ji pouze předá (přefakturuje) příjemci leasingu. Nevstupuje tak ani do nákladů ani do výnosů, tudíž neovlivňuje daň z příjmu.

Daň z příjmu spolu s daní z přidané hodnoty je pak ovlivněna na straně příjemce leasingu, pro nějž se přijetím faktury zvyšují náklady, tudíž si lze ponížít základ daně z příjmu a zároveň má nárok na odpočet DPH.

Účetní aspekty

Přijetím faktury od společnosti, jež zprostředkovává služby odběru PHM pro poskytovatele leasingu, dochází k účetním operacím uvedeným ve schématu č. 10.

Schéma 10 – Karta pro odběr PHM (poskytovatel)

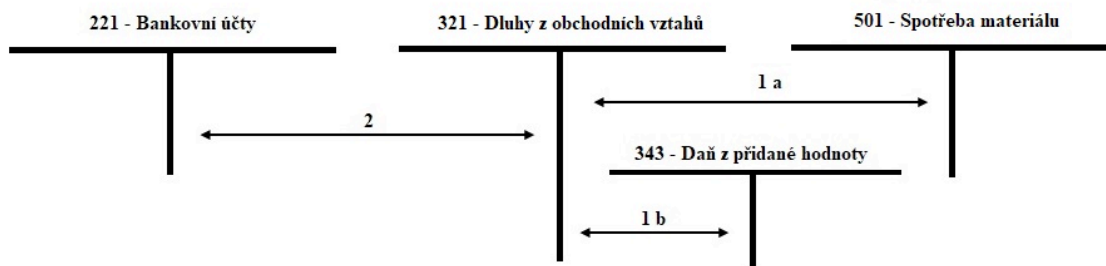
Zdroj: upraveno dle Konětopského (2017)

Legenda:

- 1:** Přijetím faktury od zprostředkovatele tankovacích služeb poskytovateli leasingu vzniká závazek z obchodních vztahů, nikoliv však náklad, jelikož jak bylo zmíněno výše, náklady nesouvisí s účetní jednotkou poskytovatele (leasingové společnosti). Přijatá faktura je v plné výši přefakturována příjemci leasingu, tudíž vzniká pohledávka na účtu Ostatní pohledávky.
- 2:** Dle splatnosti přijaté faktury dochází k její úhradě zprostředkovateli služby a tím ke snížení závazku.
- 3:** Po přijetí peněžních prostředků za služby odběru PHM, jež byly poskytovatelem přefakturovány příjemci, dochází ke snížení pohledávky vůči němu.

Všechny tyto operaci byly prováděny pouze na rozvahových účtech, proto nedochází k daňovému zatížení. Při pohledu na stranu příjemce leasingu už k daňovému ovlivnění dochází z následujících důvodů uvedených ve schématu č.11:

Schéma 11 – Karta pro odběr PHM (příjemce)

Zdroj: upraveno dle Hauzarové (2017)

Legenda:

- 1a:** Přijetím faktury od poskytovatele leasingu na úhradu spotřebovaných pohonných hmot, jejímž podkladem je faktura od zprostředkovatele tankovací služby, se stává závazkem vůči vystavovateli faktury. Zároveň si výši faktury očištěnou o DPH lze promítnout do daňově uznatelných nákladů. Podmínkou pro uplatňování těchto nákladů je vedení tzv. knihy jízd, jejímž účelem je dokladovat cíl a účel jednotlivých jízd a kilometrický průběh vozidla, který lze následně s objemem vykázané spotřeby PHM konfrontovat. (Kandlerová, 2015) V praxi pak lze využít i nákladový účet 502 – Spotřeba energie.
- 1b:** Příjemci leasingu zároveň vzniká nárok na odpočet DPH z celkové výše pohonných hmot, dle § 72 odst. 6 ZDPH.
- 2:** Úhradou přijaté faktury leasingové společnosti dochází ke snížení závazku a zároveň ke snížení peněžních prostředků na bankovním účtu.

3.6.5 Rekalkulace

Rekalkulace je termín, který se používá při změně údajů na smlouvě, jež byly uvedeny v původní leasingové smlouvě. Důvodem rekalkulace je často špatně odhadnutý nájezd kilometrů předmětem nájmu (jeho opotřebení), podle kterého se odvíjí zůstatková hodnota. Ta představuje rozdíl mezi hodnotou pořizovací a zůstatkovou, respektive nájmemné. Při vyšším nájezdu je možné kalkulace upravit, aby se předešlo pokutě za jeho překročení. Nebo naopak při nízkém nájezdu, než byl původně plánován, si ponížít nájmemné, protože rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou bude nižší.

Účetní aspekty

Při pohledu na účetní aspekty nedochází k žádným změnám, jelikož princip účtování, jež se opakuje ve smluvně upravené frekvenci, se nemění a vše je aktuálně na měsíční faktuře.

Daňové aspekty

U daňových aspektů ke změně ovšem dochází. Změnou smlouvy samozřejmě vede k úpravě nájemného, jež je pro poskytovatele leasingu výnosem, tudíž přímým vlivem na základ daně z příjmu. Na druhé straně při pohledu na nákladovou stránku věci dochází k nepřímému ovlivnění prostřednictvím odpisů, jež se mohou dobou trvání smlouvy zvýšit, respektive snížit. Dojde-li ke zkrácení, respektive k prodloužení, doby trvání leasingu, dochází ke změně zůstatkové hodnoty, která ovlivní odpisovou základnu, jakožto rozdíl mezi pořizovací cenou a zůstatkovou hodnotou.

Rekalkulace má přirozeně vliv na výši úplaty, která se pro leasingovou společnost stává základem daně z přidaného hodnoty.

3.6.6 Dopravní přestupek

Dle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o přestupcích“) je přestupek deliktní jednání nižšího stupně závažnosti než trestný čin, které je společensky škodlivé a které je výslovně za přestupek označeno zákonem. Mezi tyto přestupky jednoznačně spadají přestupky, jež jsou páčány na dopravních komunikacích, tzv. dopravní přestupky.

Za spáchání dopravního přestupku je vždy odpovědný uživatel dopravního prostředku, což se v případě automatizovaných měřících zařízení stává u pronajímaných vozidel nejednoznačnou věcí. Oznámení o spáchání přestupku, které zaznamená automatické zařízení je zasláno provozovateli motorového vozidla, kterým je v případě operativního leasingu leasingová společnost, i přesto že byl dopravní přestupek spáchán uživatelem motorového vozidla, tedy příjemcem. V případě příjemce mohou motorové vozidlo využívat zaměstnanci, popřípadě jiné třetí osoby, které v konečném důsledku přestupek spáchaly.

V praxi je pak hojně využíváno u dopravních přestupků, jež nejsou dle Zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, považovány za příliš vážné řešení, tzv.

blokovou pokutou, jejíž hranice je určena intervalově § 125 c) odst. 6 Zákona o silničním provozu. Částka (výše pokuty) určená správním orgánem, na jehož území k dopravnímu přestupku došlo, vyzývá provozovatele příslušného dopravního přestupku prostřednictvím doručené zásilky, častěji zprávou do datové schránky. Aplikací na leasingovou společnost pak lze říci, že je pokutován poskytovatel operativního leasingu za přestupek, jež byl spáchán uživatelem (příjemcem) leasingu. Dochází tak ke dvěma možným řešením. Postoupení doručené výzvy uživateli, příjemci leasingu, popřípadě bezodkladné uhrazení dané částky a následné přefakturování zákazníkovi (příjemci). Z důvodu administrativní náročnosti a náročnosti časové dochází většinou k řešení druhým uvedeným způsobem, z prvotního důvodu určené lhůty na uhrazení přestupku dané správním orgánem, jež výzvu vystavil. Lhůta k uhrazení určené částky je upravena zmiňovaným zákonem o silničním provozu.

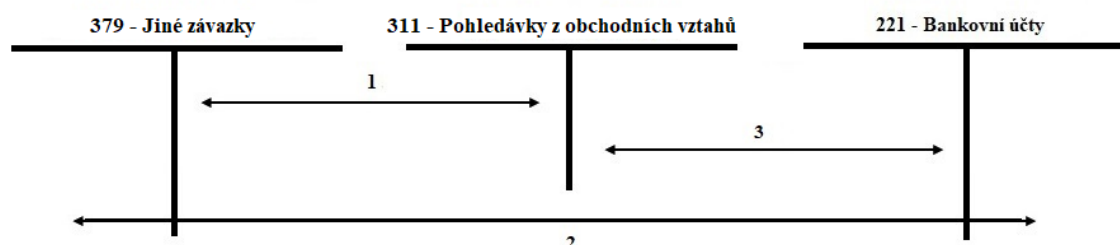
Daňové aspekty

Daňové aspekty by v případě pokut za přestupky přicházely v úvahu pouze na straně příjemce leasingu. Jelikož však vystavení pokuty za dopravní přestupek je podmíněno porušením zákona, logicky tak nelze tento náklad daňově uplatnit. (Blahová, 2015)

Účetní aspekty

V případě, že leasingová společnost využije druhé uvedené varianty, proplacení obdržené výzvy k uhrazení určené částky za dopravní přestupek a následné přefakturaci příjemci leasingu, dochází k účetní operaci. Ta je obdobná například přefakturaci tankovací karty:

Schéma 12 – Dopravní přestupek (poskytovatel)

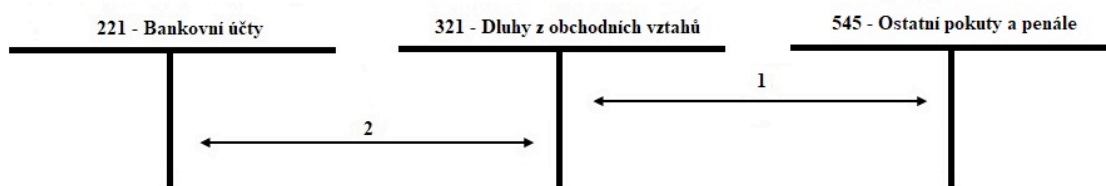

Zdroj: upraveno dle Konětopského (2017)

Opět se jedná pouze o zvýšení závazků vůči správnímu orgánu, jež pokutu za přestupek vystavil. Zároveň je pak účtováno o pohledávce vůči příjemci. Jelikož se opět jedná o přefakturování, je účtováno na Ostatní pohledávky.

Z pohledu leasingového příjemce dochází v účetnictví k následujícím operacím:

Schéma 13 – Dopravní přestupek (příjemce)

Zdroj: upraveno dle Blahové (2015)

Legenda:

- 1:** Přijetím faktury od leasingové společnosti, jež uhradila pokutu za přestupek spáchaný příjemcem leasingu, dochází ke zvýšení závazku vůči němu a zároveň pokuta vstupuje do nákladů příjemce. Jelikož se jedná o pokuty vůči státním institucím, dochází k účtování na účet Ostatní pokuty a penále. Tento účet je účtem nedaňovým, tudíž není ovlivněn základ daně z příjmu.
- 2:** Úhradou faktury dochází ke snížení závazku vůči poskytovateli leasingu.

3.6.7 Parciální pojistná událost

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě uvádí, že pojistnou událostí se rozumí nahodilá skutečnost blíže označená v pojistné smlouvě nebo ve zvláštním právním předpisu, na který se pojistná událost odvolává, se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění. Parciální pojistnou událostí je pak konkrétnější název pro pojistnou událost, jež je určena na základě rozsahu škody. Je-li rozsah škody takový, že je možný jej opravit a nedochází k totálnímu znehodnocení pojištěného předmětu, lze škodní událost považovat za parciální. (ePojištění.cz, 2018)

Dojde-li ke škodě na majetku poskytovatele leasingu příjemcem leasingu, je pojistná událost řešena z titulu leasingové společnosti, která je pojištěným a zároveň i provozovatelem poškozeného předmětu pojištění. Pojišťovna po prošetření pojistné události vyplatí pojistné plnění pojištěnému, který po posouzení přijaté faktury servisu uhradí náklady na opravu škody na předmětu leasingu. Často využívaná spoluúčast, jež je

součástí pojistné smlouvy přiložené ke smlouvě leasingové, je následně pojišťovnou fakturována na pojistníka, kterým je poskytovatel operativního leasingu. Ten ji po úhradě fakturované částky servisem přefakturuje příjemci leasingu, jež je viník pojistné události (spoluúčast je v dnešní době aplikována pouze na havarijním pojištění z důvodu nevymahatelnosti spoluúčasti na povinném ručení z druhé strany – viníka pojistné události).

Daňové aspekty

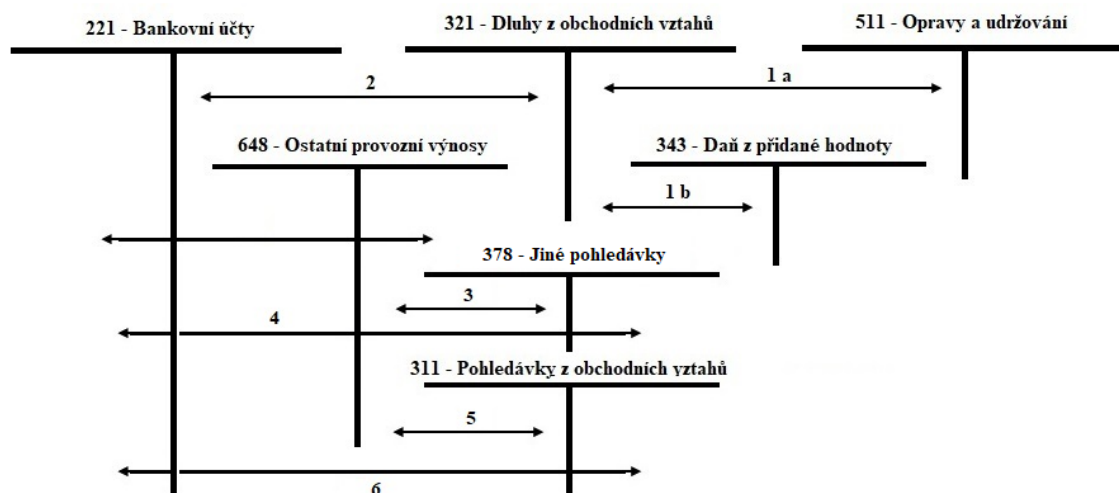
V případě pojistné události, ve které dochází k přijetí faktury za opravu poškození a výplatě pojistného plnění, se stává ovlivněnou daní daň z příjmu a daň z přidané hodnoty. Ve smyslu § 24 odst. 1 ZDP se stávají veškeré náklady spojené s uvedením obchodního majetku do původního stavu daňově uznatelnými. Musí být splněna podmínka užívání obchodního majetku k výhradnímu zajištění, dosažení a udržení zdanitelných příjmů. Přijatá náhrada od pojišťovny je pak taktéž považována za příjem zdanitelný. (Chlada, 2013)

Dojde-li ke splnění stejných podmínek jako u předchozího případu, že obchodní majetek je užíván výhradně k zajištění, dosažení a udržení zdanitelných příjmů, dochází k možnosti odpočtu daně z přidané hodnoty z nákladů vynaložených k opravě. (Chlada, 2013)

Účetní aspekty

Dojde-li k parciální pojistné události, ve které se pronajímatel stává viníkem a je pojistné plnění krácené o sjednanou spoluúčast, poskytovatel leasingu eviduje níže uvedené účetní operace:

Schéma 14 - Parciální pojistná událost (poskytovatel)

Zdroj: upraveno dle Chlady (2013)

Legenda:

- 1a:** Počátek účtování o pojistné události je značně podobný účetním operacím týkajících se servisu, popřípadě údržby. Přijatá faktura je opět vystavená servisem, ve kterém k opravě po pojistné události došlo. Přijetím faktury za opravu škody způsobené pojistnou událostí vznikají poskytovateli leasingu závazky vůči dodavateli, tudíž se zvyšují pasiva ovlivňující rozvahu. Zároveň jsou zvyšovány náklady na opravy a udržování leasingové společnosti. Jelikož se jedná o opravy, jimiž se odstraňují účinky pouze částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do stavu předchozího či provozuschopného. (Účetní průvodce „Má dáti“, 2018)
- 1b:** V případě skutečnosti, že je servis plátcem DPH, poskytovatel leasingu získává nárok na odpočet DPH z přijaté faktury.
- 2:** Úhradou celkové výše faktury dochází ke snížení závazku vůči servisu.
- 3:** Jsou-li splněny všechny stanovené podmínky pojišťovny na základě šetření likvidátora pojistné události, dochází k výpočtu výplaty pojistného plnění pojišťovnou. Tehdy získává poskytovatel leasingu přesnou hodnotu pohledávky za pojišťovnou a zároveň výnosu, který je klasifikován jako ostatní provozní výnos. Jelikož se jedná o výnos, dochází ke zvýšení základu daně z příjmu.
- 4:** Úhradou pojistného plnění pojišťovnou přijímá pojištěný (leasingový pronajímatel) pojistné plnění krácené o spoluúčast na bankovní účet. Přijaté pojistné plnění snižuje pohledávku vůči pojišťovně a zvyšuje stav prostředků na bankovním účtu.
- 5:** Jelikož škoda na majetku poskytovatele leasingu nebyla spáchána přímo jím, ale příjemcem, musí být veškeré náklady na opravu uhrazeny z jiných zdrojů než ze zdrojů leasingového poskytovatele. V tomto případě lze zjednodušeně říci, že účet 511 se musí rovnat účtu 648. Má-li k rovnosti dojít, je zapotřebí úhrada spoluúčasti příjemcem leasingu. Příjemci leasingu je pak fakturována spoluúčast na základě vyřizovacího (výplatního) dopisu od pojišťovny. Tím je výnosový účet ostatních provozních výnosů dorovnán a vůči příjemci leasingu vzniká pohledávka.
- 6:** Úhradou spoluúčasti, jež příjemce hradí na základě vystavené faktury poskytovatelem, se pohledávka rozpouští.

3.6.8 Totální pojistná událost

Totální škodou (pojistnou událostí) se rozumí moment, ve kterém jsou předpokládané náklady na opravu předmětu pojištění vyšší než obvyklá cena pojištěného předmětu. Docházelo by tak k nerentabilní opravě. Náhrady pojišťovny (pojistná plnění) jsou stanoveny do výše rozdílu mezi obvyklou cenou a hodnotou použitelných zbylých částí, tzv. vraku. (ePojištění.cz, 2018)

Dojde-li k takovému případu na předmětu operativního leasingu, celý proces vyřizuje poskytovatel leasingu na základě dokumentace dodané od příjemce (zákazníka) a pojišťovny, jež pojistnou událost řeší.

Daňové aspekty

Totální pojistná událost ovlivňuje daň z příjmu, daň z přidané hodnoty a v poslední řadě daň silniční.

Pohledem na daň z příjmu je důležité stanovit, kdy se pro poskytovatele leasingu stává náklad způsobený škodou daňovým, či nedaňovým. S ohledem na § 25 odst. 1 písm. n) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se stává náklad způsobený škodou nedaňovým, dojde-li ke škodě na obchodním majetku, jejíž výše přesahuje náhradu této škody, tudíž nesnižuje základ daně. Zároveň je nutné si uvědomit, že přijaté pojistné plnění se pro poskytovatele stává výnosem zdanitelným.

Další ovlivnění daně z příjmu může nastat v případě prodeje poškozeného majetku. Znamená to, že poskytovatel leasingu obdržel pojistné plnění za totální škodu, jež bylo stanoveno odborným výpočtem pojišťovny. Zároveň však byl vrah ještě prodán příjemci leasingu, popřípadě třetí osobě, za smlouvenou cenu. Dojde-li tak k prodeji, případná zůstatková cena pak bude daňovým nákladem do výše celkového příjmu. Je-li zůstatková cena vyšší, rozdíl bude nákladem nedaňovým. (Machová, 2009)

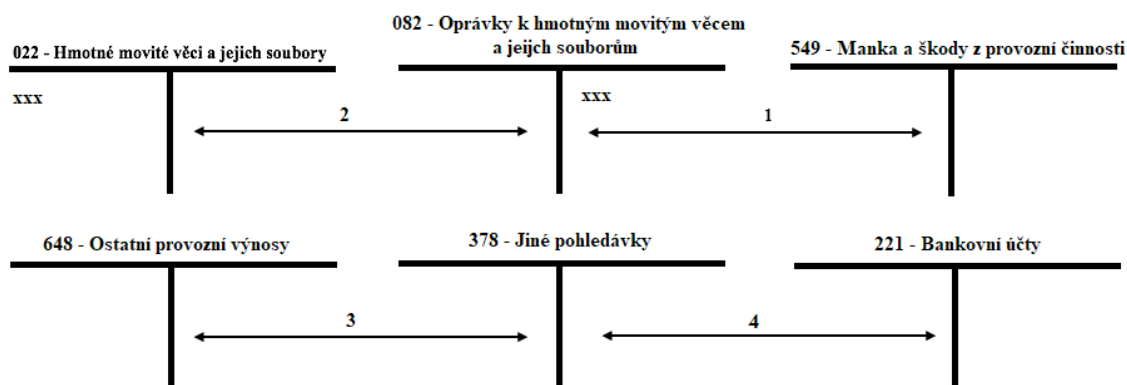
Základ daně z přidané hodnoty je ovlivněný pouze v případě případného prodeje vraku. Výnos z prodeje vraku je pak zatížen daní ve výši základní sazby.

Vyřazením majetku likvidací z důvodu nepojízdnosti motorového vozidla automaticky dochází ke zrušení registrace provozovaného vozidla, tudíž zaniká povinnost hrazení daně silniční.

Účetní aspekty

Účetní operace spojené s totální pojistnou událostí z pohledu leasingové společnosti, jež totální pojistnou událost na přímo řeší s pojišťovnou, se v účetnictví projevuje dle schématu č. 15:

Schéma 15 - Totální pojistná událost

Zdroj: upraveno dle Vančurové (2014)

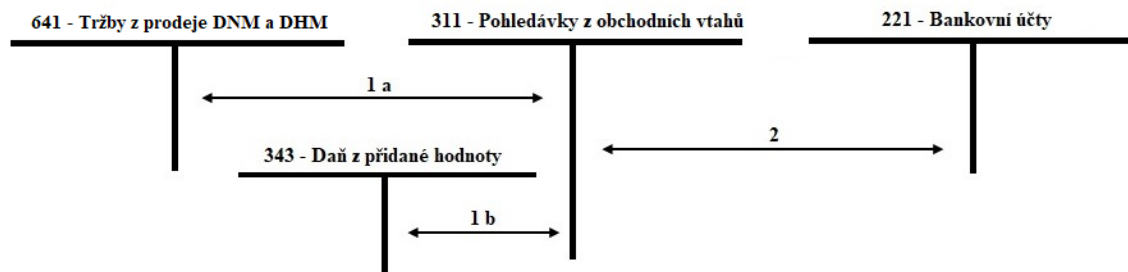
Legenda:

Nutností v tomto případě je si uvědomit, že před vznikem této události došlo k začlenění majetku a jeho evidenci na účtu dlouhodobého majetku a postupné kumulaci odpisů na účtu oprávek.

- 1:** Zůstatková hodnota majetku, tedy rozdíl mezi pořizovací cenou a odpisy, se stává nákladem, o kterém je účtováno na nákladovém účtu Manka a škody z provozní činnosti. Tím dochází ke zvýšení oprávek daného majetku do výše pořizovací ceny majetku a účet je připraven pro vyřazení majetku z evidence.
- 2:** Z důvodu vyřazení majetku z evidence na základě jeho likvidace se vyrovnává účet oprávek do nuly a zároveň je majetek odepsán v plné výši z účtu, na kterém byl majetek evidován.
- 3:** Na základě šetření pojišťovny dochází k vyčíslení pojistného plnění, jež bude jako náhrada způsobené škody na majetku. Pojistné plnění se tak stává výnosem poskytovatele leasingu, který jej musí řádně zdanit. Zároveň mu tak vzniká pohledávka vůči pojišťovně.
- 4:** Úhradou pojistného plnění pojišťovnou na účet leasingové společnosti dochází ke snížení pohledávky vůči ní.

Nastane-li případ, že se poskytovatel leasingu podaří prodat vrak, dochází k následujícímu promítnutí do účetnictví:

Schéma 16 - Totální pojistná událost (prodej vrazu)

Zdroj: upraveno dle Machové (2009)

Legenda:

- 1a:** Prodejem vrazu získává pronajímatel výnos z tohoto úkonu, který se pro něj stává zdanitelným, a zároveň mu vůči kupujícímu vzniká pohledávka za prodaný majetek ve smluvní ceně, jež bývá součástí smlouvy o koupi.
- 1b:** Prodej vrazu podléhá zdanění z pohledu daně z přidané hodnoty, tudíž se daňová povinnost promítá do výše pohledávky vůči novému vlastníkovu vrazu.
- 2:** Úhradou předem smlouvené ceny dochází ke snížení pohledávky vůči kupujícímu.

3.6.9 Předčasné ukončení smlouvy o nájmu

Předčasné ukončení smlouvy o operativním leasingu může být uskutečněno ze strany poskytovatele i příjemce. V praxi pak z celkového počtu předčasných ukončení smluv bývá předčasné ukončení na vlastní žádost příjemce, který se rozhodl předem smluvně určenou dobu trvání kontraktu zkrátit. Důvodem bývá rychlejší obměna vozového parku klienta, popřípadě změna strategie jeho podnikatelských cílů.

V případě, že se leasingový pronajímatel rozhodne pro předčasné ukončení, tato skutečnost vede k tzv. konečnému vyrovnání. Dochází tak k prohlídce předmětu leasingu a jeho opotřebení. Ke dni předčasného ukončení musí být předmět leasingu předán poskytovateli, jenž je nabídne k odkupu – příjemci, popřípadě třetí straně. Dochází-li k prodeji přímo příjemci leasingu, není zapotřebí provádět konečné vyrovnání. V praxi bývá často prodej uskutečněn spíše třetím osobám.

Předčasné ukončení ze strany poskytovatele leasingu bývá podmíněno porušováním předem smlouvených podmínek, nejčastěji pak z důvodu platební neschopnosti předem smlouvené úplaty (nájemného).

Předčasné ukončení na vlastní žádost příjemce leasingu bývá často zpoplatněno předem určeným poplatkem, který je odůvodněn porušením smluvních podmínek a s tím spjatou administrativní náročností – dochází k úpravám v účetnictví a k předčasnému prodeji předmětu nájmu.

Daňové aspekty

Předčasné ukončení leasingové smlouvy opět ovlivňuje daň z příjmu, daň z přidané hodnoty a daň silniční tak, jak tomu bylo u totální pojistné události.

Z hlediska daně z příjmu v první řadě dochází k ovlivnění odpisování majetku a jeho zůstatkové hodnoty. Daňovým nákladem, jež snižuje základ daně z příjmu, je poloviční výše daňových odpisů pro daný rok, ve kterém je prodej uskutečněn, spolu s účetní zůstatkovou hodnotou. (Machala, 2018)

Na druhou stranu je základ daně z příjmu ovlivněn výnosem z prodeje předmětu nájmu, který je naopak daňovým výnosem.

Znamená to tedy, že možné předběžné predikce s daňovým zatížením se mohou měnit z důvodu daňového zatížení v jiném než předpokládaném období.

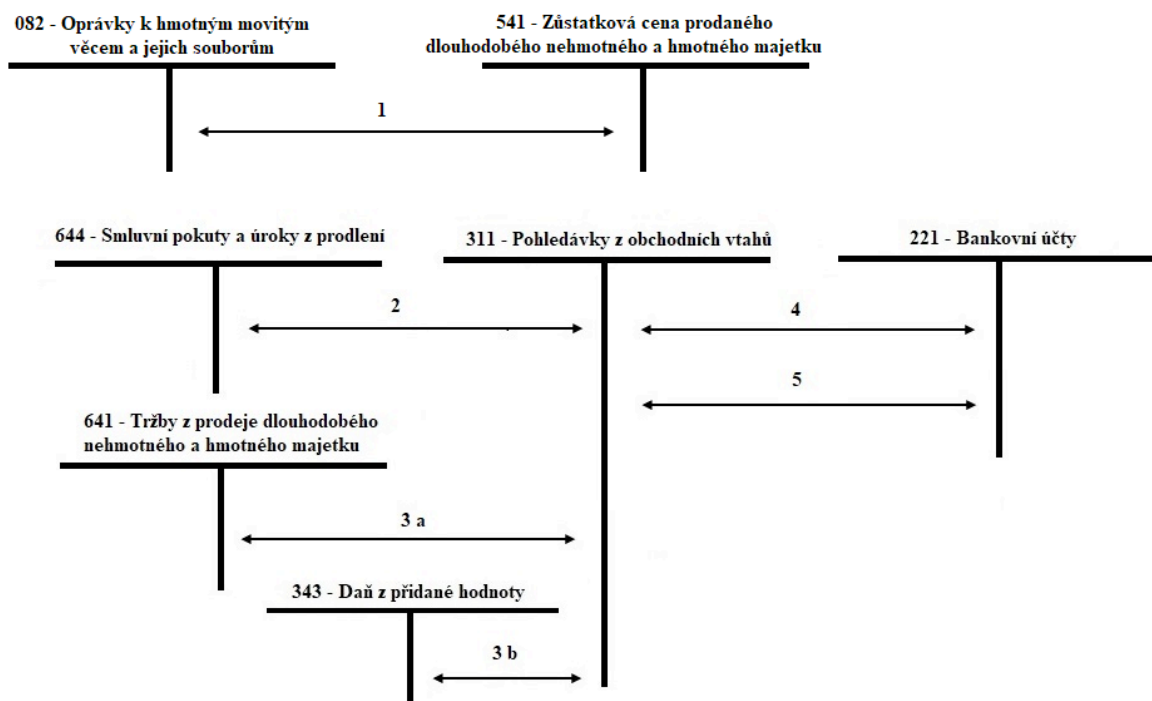
Daň z přidané hodnoty je pak ovlivněna na základě zkrácené doby nájmu, tudíž je daň z úplaty za nájem předmětu leasingu oproti původně smluvně upravené době zkrácena a spolu s ní i pravidelné daňové zatížení. V poslední řadě je pak k prodejní ceně předmětu leasingu připočtena daň z přidané hodnoty v základní sazbě.

V poslední řadě je pak ovlivněna daň silniční, kdy dochází ke změně provozovatele motorového vozidla, tudíž leasingová společnost přestává být plátcem silniční daně ke dni předčasného ukončení.

Účetní aspekty

Pro leasingovou společnost představuje předčasné ukončení operativního leasingu účetní operaci prodeje předmětu leasingu spolu s účtováním o smluvním poplatku. Ten je upraven podmínkami smlouvy o předčasném ukončení na vlastní žádost z důvodu prodeje předmětu leasingu pronajímatelem nájemci. Účetní operace tohoto kroku jsou pak následující:

Schéma 17 - Předčasné ukončení smlouvy o operativním leasingu

Zdroj: upraveno dle Prudkého a Lošťáka (2017)

Legenda:

- 1:** Zůstatková hodnota předmětu leasingu, jež nebyla odepsána, se stává daňovým nákladem. Zároveň pak doplňuje výši opravek, která je rovna vstupní ceně majetku, jež je evidována na účtu 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory.
- 2:** Na základě smluvních podmínek je příjemci leasingu účtován poplatek za předčasné ukončení. Jelikož se jedná o poplatek předem smluvený, stává se pro poskytovatele, dle § 24 odst. 2 písm. zi) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, zdanitelným výnosem a je o něm účtováno na účtu 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení. Zároveň pak poskytovateli leasingu vzniká pohledávka vůči příjemci.
- 3a:** Tržní cena majetku, jež je uvedena v kupní smlouvě, se stává pro poskytovatele leasingu tržbou z prodeje dlouhodobého majetku a zároveň mu vzniká pohledávka vůči kupci.
- 3b:** Prodej dlouhodobého majetku musí být přiznán v daňovém přiznání daně z příjmu ze strany prodejce, tedy leasingové společnosti. O daň je pak zvýšena pohledávka vůči kupci.
- 4:** Úhradou smluvního poplatku dochází ke snížení pohledávky vůči příjemci leasingu, jemuž byl poplatek účtován.

- 5: Přijetím platby od kupce předmětu leasingu dochází ke snížení pohledávky, která byla vůči němu účtována.

3.6.10 Převod smlouvy o nájmu

Převod subjektu leasingové smlouvy, tzv. cese, bývá jedním z řešení, kterým se lze vyhnout předčasnému ukončení na vlastní žádost. S tímto úkonem jsou spjaty především administrativní náležitosti, které jsou v praxi často kompenzovány smluvními poplatky či pokutami.

Z účetního pohledu se pro poskytovatele leasingu nic nemění. Dochází pouze ke změně subjektu, který původní smlouvu přebírá v podmínkách, v nichž byla uzavřena.

Z pohledu daní je pak pouze ovlivněna daň z příjmu z důvodu zvýšení základu daně o zdanitelný výnos v podobně poplatku za převod smlouvy. Smluvní poplatek je pak definován totožně jako poplatek, jež byl vysvětlen v podkapitole Předčasné ukončení.

3.6.11 Prodej předmětu nájmu

Konečně přichází na řadu prodej předmětu leasingu. K prodeji dochází většinou po konci leasingové smlouvy ať už řádném, či předčasném. Prodejní cena je pak vždy stanovena na základě odborného posouzení. Prodejní cenou je tedy cena tržní, nikoliv účetní zůstatková hodnota. Jedním z důvodů je logická rentabilita prodeje pro poskytovatele leasingu a na straně druhé jsou to důvody daňové.

Daňové aspekty

Prodejem majetku, jež je poskytovatelem leasingu pronajímán příjemci leasingu, dochází k ovlivnění daně z příjmu, daně z přidané hodnoty a v poslední řadě daně silniční, jak tomu bylo již u výše zmíněných případů.

Daň z příjmu v tomto případě zaujímá důležitou zmínku hlavně pro příjemce leasingu. V první řadě je však důležité si uvědomit, že prodejem poskytovatel získává do nákladů účetní zůstatkovou hodnotu majetku. Ta představuje daňový náklad a snižuje tak základ daně leasingové společnosti. Na druhou stranu je však výnos z prodeje zdanitelným, a tak jej zároveň naopak zvyšuje.

V případě, že dojde k odkupu předmětu leasingu přímo příjemcem leasingu a o tomto kroku nebylo předem rozhodnuto, musí být splněny podmínky stanovené v bodu

1 ustanovení § 24 odst. 2 písm. h) ZDP, kdy kupní cena nesmí být nižší než daňová hodnota majetku. Zároveň musí být předmět prodeje vložen do obchodního majetku. Při pohledu na první podmínku..., jak lze vypočíst daňovou hodnotu majetku:

- „při výpočtu zůstatkové ceny osobního automobilu se vychází ze vstupní ceny včetně DPH,
- je-li vlastníkem nebo pronajímatelem poplatník, který u pronajímaného hmotného majetku pokračoval v odpisování (podle § 30 odst. 10 ZDP), stanoví se zůstatková cena, jako by ke změně v osobě vlastníka nedošlo,
- uvažuje se pouze rovnoměrný způsob odpisování popsany v § 31 odst. 1 písm. a) ZDP, tedy bez případného navýšení odpisů v 1. roce.“ (Brychta, 2017)

Kdyby nebyla ani jedna z těchto podmínek splněna, došlo by k tomu, že příjemce leasingu by musel zpětně překlasifikovat daňově uznatelné náklady na nájemném na náklady nedaňové.

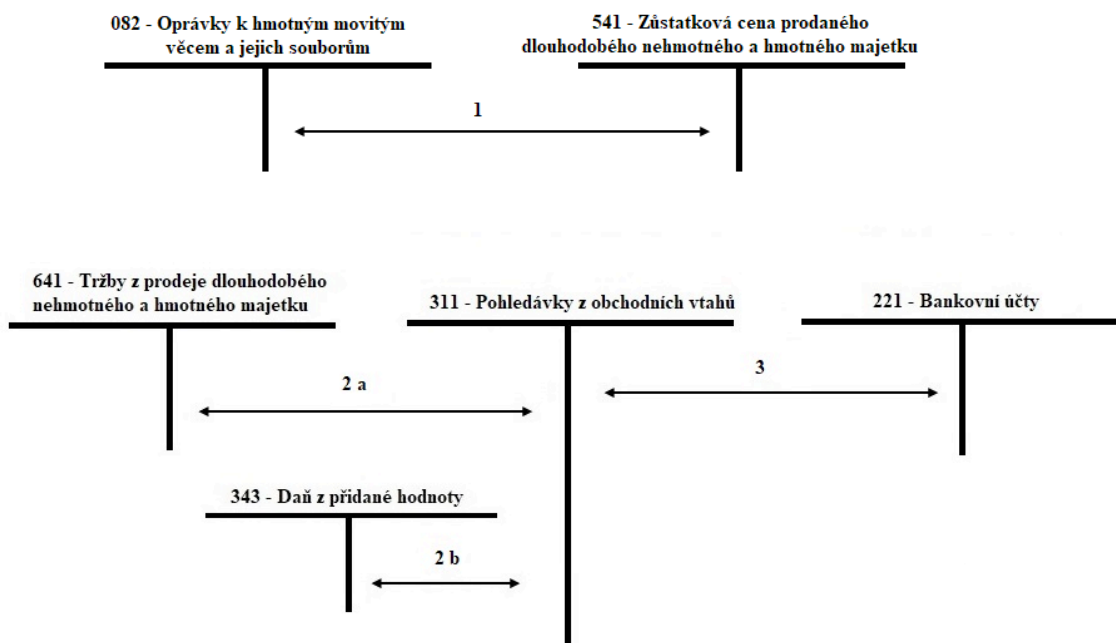
Daň z přidané hodnoty je pak ovlivněna na základě vystavené faktury za prodej kupujícímu. Sazba daně je pak ve výši základní.

Povinnost úhrady silniční daně, jak již bylo zmíněno, je ukončena k datu, kdy se poskytovatel leasingu odhlásí z pozice provozovatele motorového vozidla.

Účetní aspekty

Prodejem předmětu leasingu, jež byl majetkem poskytovatele leasingu, dochází k těmto účetním operacím:

Schéma 18 - Prodej předmětu nájmu

Zdroj: upraveno dle Prudkého a Lošťáka (2017)

Legenda:

- 1:** Tento krok je stejný jako v případě předčasného ukončení, protože v obou případech dochází k prodeji předmětu leasingu. Zůstatková hodnota předmětu leasingu, jež nebyla odepsána, se tedy stává daňovým nákladem. Zároveň pak doplňuje výši oprávek, která je rovna vstupní ceně majetku, jež je evidována na účtu 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory.
- 2a:** Prodejní cena se tak pro poskytovatele leasingu stává tržbou neboli výnosem, jež zvyšuje základ daně z příjmu. Zároveň tak poskytovateli vzniká pohledávka vůči kupujícímu, kterou eviduje na rozvahovém účtu Pohledávky z obchodních vztahů.
- 2b:** Prodej dlouhodobého majetku musí být přiznán v daňovém přiznání daně z příjmu ze strany prodejce, tedy leasingové společnosti. O daň je pak zvýšena pohledávka vůči kupci.
- 3:** Úhradou prodejní ceny poskytovateli kupujícími tak dochází ke snížení pohledávky vůči němu a zároveň připsání peněžních prostředků na bankovní účet.

4 Vlastní práce

Poznatky z teoretické části diplomové práce jsou v této kapitole aplikovány na praktických ukázkách. Pro zpracování vlastní práce byla vybrána leasingová společnost, která si nepřála být jmenována. Pro účely diplomové práce je nazvána Lease-XY, a. s.

Vlastní práce je koncipována tak, že je nejprve nastíněn klasický postup při uzavření nové smlouvy o operativním leasingu. V následujících podkapitolách budou na tyto smlouvy aplikovány jednotlivé specifické případy, které mohou během jejich trvání smlouvy nastat.

4.1 Charakteristika společnosti

Leasingová společnost Lease-XY působí na českém trhu od devadesátých let dvacátého století. Společnost je registrována v obchodním rejstříku jako akciová společnost. Stoprocentním akcionářem společnosti je banka, která je členem nadnárodní skupiny finančních institucí.

Lease-XY pomáhá svým klientům prostřednictvím financování majetku (vozidel, strojů a zařízení) realizovat jejich potřeby bez dlouhodobého šetření finančních prostředků k jejich pořízení. Je považována za univerzální leasingovou společnost, tudíž nabízí široké spektrum produktů: finanční leasing, zpětný leasing, releasing, zákaznický úvěr, full service leasing, operativní leasing, fleet management pro financování pořízení či užívání lehké i těžké dopravní techniky, strojů, zařízení, výpočetní techniky, technologií a technologických celků včetně financování předmětů velkých pořizovacích hodnot (vagony, letadla apod.).

Zároveň Lease-XY vlastní dceřinou společnost zabývající se pojišťovnictvím. Na základě úzké spolupráce s dceřinou společností získává náskok v nabízených pojistných produktech.

Ke konci roku 2017 vlastnila společnost majetek v hodnotě 46,2 miliardy korun. Celková hodnota přijatých úvěrů činila 22,7 miliard korun, kdy 93 % z nich bylo poskytnuto mateřskou společností. Vlastní kapitál činil 8,9 miliard korun. V roce 2017 společnost hospodařila se ziskem před zdaněním 523 milionů korun. Lease-XY zaměstnává 400 zaměstnanců.

4.1.1 Pravidla účetnictví leasingové společnosti

Lease-XY využívá k účtování ERP systém, jež je vyvinut pro potřeby leasingové společnosti a jejímu globálnímu účtování o chodu společnosti a účtování o všech produktech, které společnost nabízí.

Z důvodu širokého portfolia společnosti je nutné zajistit jednoznačnou identifikaci kontraktů a plateb na ní, které jsou účtovány na analytické účty. Účet se tak stává číselným kódem o 4 až 20 znacích, ne vždy je povinná plná délka. Základem správného zaúčtování jsou 4 znaky.

Vzor číselného kódu pak vypadá následovně: **C.XXX.YY.PPPP.SSSSSSVVV**

- C = účtování dle ČSÚ, resp. IFRS,
- X = syntetický účet
- Y = analytický účet
- P = identifikace partnera (zákazník/dodavatel)
- S = identifikace smlouvy
- V = variabilní symbol platby (řádná splátka, kupní cena, úrok z prodlení, ...)

Názorná ukázka zaúčtování předpisu úroku z prodlení v rámci účetnictví dle ČSÚ na úvěrové smlouvě č. 7213478, která je uzavřená se zákazníkem, jenž je evidován pod číslem 9876: *C.311.15.9876.7213478501 / C.648.15.9876.7213478501*.

Je-li uvažováno hlavním tématem diplomové práce operativní leasing, je nutné se zaměřit na způsob odpisování majetku. Ve vnitropodnikové směrnici je zakotveno, že účetní odpisy se počítají ode dne zařazení do obchodního majetku. Výpočet je proveden na základě vzorce:

(pořizovací cena – účetní zůstatková hodnota) / počet dní trvání leasingové smlouvy.

Daňové odpisy jsou uplatňovány lineární.

4.2 Návrh smlouvy o operativním leasingu

Společnost Lease-XY byla oslovena poptávkou po operativním leasingu automobilu Škoda Octavia 1.6 TDI 85kW DSG Style Combi pro služební účely společnosti Spee-D, a.s. s dobou nájmu 60 měsíců a nájezdu 20 000 km za rok. Prodejní cena automobilu ve výbavě, kterou si zájemce o operativní leasing vybral, je 718 110 Kč vč. DPH. Na základě vybraného vozidla a parametrů, jež poptávající společnost uvedla, byla vystavena následující kalkulace:

Tabulka 1 – Rozpis úplaty z operativního leasingu

<i>Položka nájemného</i>	<i>bez DPH</i>	<i>DPH</i>	
Nájemné (finanční část):	5 765,08 Kč	1 210,67 Kč	
Pojištění:	1 558,00 Kč	-	
Služby a poplatky:	1 225,00 Kč	220,50 Kč	
- <i>pneuservis</i>	1 050,00 Kč	220,50 Kč	
- <i>zákonné poplatky*</i>	175,00 Kč		
Nájemné celkem:	8 548,08 Kč	1 431,17 Kč	9 979,25 Kč

* *Zákonnými poplatky jsou myšleny – silniční daň a zákonný poplatek za autorádio.*

Zdroj: interní dokumentace

Výpočty jednotlivých částí byly provedeny následujícími postupy:

1) Nájemné finanční část

Základem pro výpočet nájemného je rozdíl mezi pořizovací a zůstatkovou hodnotou. Tento rozdíl je pak navýšen o procentní sazbu, která se stává výnosovou položkou pro leasingovou společnost. Zároveň bylo zmíněno, že leasingové společnosti díky rámcovým smlouvám s dealery mají možnost získat slevu na koupi nových vozů, čímž se stává jejich produkt atraktivnější.

Tabulka 2 – Kalkulace pořízení předmětu leasingu

	<i>Základní cena před slevou</i>		<i>Sleva</i>	<i>Cena po slevě</i>	
	<i>bez DPH</i>	<i>vč. DPH</i>	<i>%</i>	<i>bez DPH</i>	<i>vč. DPH</i>
Základní model	578 429,75 Kč	699 900 Kč	12%	509 018,18 Kč	615 912 Kč
Příplatková výbava	14 049,59 Kč	17 000 Kč	12%	12 363,64 Kč	14 960 Kč
Doplňková výbava	1 000,00 Kč	1 210 Kč	-	1 000,00 Kč	1 210 Kč
Celkem	593 479,34 Kč	718 110 Kč	11,9%	522 381,82 Kč	632 082 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle uvedené kalkulace společnost Lease-XY zakoupí od prodejce vozu výše uvedený vůz v nakonfigurované výbavě o 86 028 Kč vč. DPH méně než individuální kupující vozu. Pořizovací cena pro leasingovou společnost je tedy 632 082 Kč vč. DPH.

Poskytovatel leasingu provedl odborný odhad zůstatkové hodnoty vozu. Po 60 měsících a celkovém nájezdu 100 000 km, s tolerancí 5 000 km, ji odhadl na 46 % ceny pořizovací, tudíž 242 044 Kč bez DPH.

Rozdíl ceny pořizovací a odhadnuté zůstatkové hodnoty je 280 337,82 Kč. Tento rozdíl se stává základem pro výpočet výnosové složky leasingové společnosti. Výnosová složka v tomto případě byla stanovena na 8,6 %.

Tabulka 3 – Základ pro výpočet finanční služby – části úplaty

Pořizovací cena	522 381,82 Kč	Sazba	8,6%	
Zůstatková hodnota	242 044,00 Kč	Počet období	60	vč. DPH
Rozdíl (základ):	280 337,82 Kč	Měsíční část nájemného	5 765,08 Kč	6 975,75 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

2) Pojištění

Součástí leasingové splátky je sjednané pojištění, které je složeno z povinného ručení, havarijního pojištění a připojištění čelních skel.

Tabulka 4 – Rozpis sjednaného pojištění na leasingové smlouvě

<i>Pojištění</i>	<i>Podmínky</i>	<i>Roční pojistné</i>	<i>Měsíční pojistné</i>
Povinné ručení	Standart, 62/62	4 536 Kč	378 Kč
Havarijní pojištění	All risk 10% spoluúčast, min. 10 000 Kč	12 696 Kč	1 058 Kč
Připojištění skel	limit do 100 000 Kč	1 464 Kč	122 Kč
Pojištění celkem:	-	18 696 Kč	1 558 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

3) Služby

Zájemce o operativní leasing doplnil přání o zajištění služby pneuservis, která byla kalkulována následovně:

Tabulka 5 – Rozpis služeb na leasingové smlouvě

<i>Služba</i>	<i>Měsíční část v nájemném</i>
Pneu* + pneuservis	1 050 Kč

Pojištění celkem:	1 050 Kč
--------------------------	-----------------

* jedna sada pneu v základní výbavě, druhá dokoupena od pneuservisu při prvním přezutí

Zdroj: vlastní zpracování

4) Zákonné poplatky a daně

Mezi zákonem stanovenými poplatky se v případě operativního leasingu rozumí poplatek za autorádio veřejnoprávnímu rozhlasu, který činí 45 Kč měsíčně.

Jelikož je motorové vozidlo vedeno v obchodním majetku leasingové společnosti, je zákonem stanoveno hradit silniční daň. Výše silniční daně je určena sazbou, která je uvedena v § 6 Zákona o dani silniční. Roční sazba daně určena na základě zdvihového objemu vozidla. Škoda Octavia, kterou si zájemce o operativní leasing vybral, je zdvihový objem motoru 1 598, tudíž spadá do 4. kategorie, kdy roční sazba daně je 3 000 Kč. Jelikož se jedná o nový vůz, vztahuje se na něj sleva na dani. Po odečtení 48% slevy, která se vztahuje na motorová vozidla se stářím do 36 měsíců, se roční silniční daň rovná 1 560 Kč, respektive 130 Kč měsíčně.

Tabulka 6 – Zákonné daně a poplatky na leasingové smlouvě

Poplatek/daň silniční	Měsíční část v nájemném
Zákonný poplatek za autorádio	45 Kč
Daň silniční (po slevě)	130 Kč
Poplatky + daně	175 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Uzavření leasingové smlouvy

Potvrzením vystavené kalkulace poptávajícím dochází ze strany leasingové společnosti k následujícím krokům. Poskytovatel leasingu připraví objednávku dodavateli předmětu nájmu a zároveň s ní zákaznickou smlouvu se všemi náležitostmi, jež bude uzavřena po podpisu obou smluvních stran.

Objedávka byla vystavena dne 1. 11. 2018. Předpoklad dodání předmětu nájmu je do dvou týdnů od jeho objednání. Předávací protokol, který se stává přílohou smlouvy o operativním leasingu č. 4887654, je potvrzen k datu 15. 11. 2018. Tímto datem se stává automobil majetkem leasingové společnosti a zároveň je uveden do provozu příjemcem leasingu.

4.3.1 Účetní aspekty na počátku smlouvy ze strany poskytovatele leasingu

Převzetím automobilu leasingovou společností dochází k jeho zařazení do obchodního majetku a ke stanovení odpisového plánu. V případě, že příjemce leasingu nebyl evidován v systému poskytovatele, dochází k jeho založení z důvodu identifikace jeho pohybu. Společnosti Speed, a.s. bylo systémem přiděleno číslo 2345.

Zařazení do obchodního majetku se v účetním deníku projeví následovně:

Tabulka 7 – Účetní deník poskytovatele – pořízení předmětu leasingu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Faktura přijatá	15.11.2018	Nákup automobilu	522 381,82	042 C.13.5432	321 C.13.5432
		- DPH	104 476,37	343 C.13.5432	321 C.13.5432
Inventurní karta	15.11.2018	Zařazení HMV	522 381,82	022 C.13.5432. 4887654	042 C.13.5432. 4887654

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci účtování o pořízení předmětu leasingu poskytovatelem bylo demonstrováno užití analytického rozlišování. Další účetní operace v této práci budou z důvodu zjednodušení účtovány pouze synteticky.

Na základě zařazení automobilu do obchodního majetku leasingové společnosti dochází ke stanovení odpisového plánu. Základnou pro určení účetních odpisů je rozdíl mezi pořizovacími náklady a zůstatkovou hodnotou, jež poskytovatel určil.

Tabulka 8 – Určení odepsatelné částky

Pořizovací cena majetku:	522 381,82 Kč
Stanovená zůstatková hodnota:	242 044,00 Kč
Odepsatelná částka:	280 337,82 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Trvání smlouvy je stanoveno na 60 měsíců od 15. 11. 2018 do 14. 11. 2023. Celkový počet dnů v tomto období je 1 825. Denní odpis tohoto majetku při podílu odepsatelné částky a počtu dnů vychází po zaokrouhlení na **154 Kč** ($280\,337,82 / 1\,825 = 153,61$). Z důvodu přesnějšího pohledu na odpisování dochází k zaokrouhlování nahoru celých měsíčních odpisů.

Odpisový plán pro nadcházející období u tohoto majetku je následující:

Tabulka 9 – Účetní odpisy předmětu leasingu

<i>Rok</i>	<i>Počet dní</i>	<i>Odpis</i>
2018	47	7 220 Kč
2019	365	56 068 Kč
2020	366	56 222 Kč
2021	365	56 068 Kč
2022	365	56 068 Kč
2023	317	48 695 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V účetním deníku na konci každého měsíce se pak odpis projeví takto (znázorněn pouze rok 2018):

Tabulka 10 – Účetní deník – odpisování předmětu leasingu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Inventární karta	31.11.2018	Odpis majetku č. 4887654 – 11/2018	2 458	551	082
Inventární karta	31.12.2018	Odpis majetku č. 4887654 – 12/2018	4 762	551	082

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.2 Daňové aspekty při uzavření smlouvy z pohledu poskytovatele

Při uzavírání smlouvy o operativním leasingu figurují tři daně, které na operativní leasing působí. Nejvíce ho ovlivňuje *daň z přidané hodnoty* v podobě uznání nadměrného odpočtu DPH z pořizovací ceny předmětu nájmu. V konkrétním případě se jedná o částku 104 476, 37 Kč, která se stává nadměrným odpočtem.

Daň z příjmu je ovlivněna prostřednictvím daňových odpisů, jež snižují základ daně. Leasingová společnost se rozhodla pro lineární odpisování veškerého majetku. Předmět nájmu - osobní automobil – je zařazen do 2. odpisové třídy, tudíž je odpisován 5 let. Dle vzorce a sazeb uvedených v ZDP byly vypočteny následující daňové odpisy:

$$On = (PC * sazba) / 100$$

Tabulka 11 – Sazby pro výpočet daňových odpisů (2. odpisová třída) – rovnoměrné odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
2	11	22,25	20

Zdroj: ZDP

$$2018: On = (522\,381,82 * 11) / 100 = 57\,462 \text{ Kč}$$

$$2019: On = (522\,381,82 * 22,25) / 100 = 116\,230 \text{ Kč}$$

Tabulka 12 – Daňové odpisy předmětu operativního leasingu

Rok	Odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2018	57 462 Kč	57 462 Kč	464 920 Kč
2019	116 230 Kč	173 692 Kč	348 690 Kč
2020	116 230 Kč	289 922 Kč	232 460 Kč
2021	116 230 Kč	406 152 Kč	116 230 Kč
2022	116 230 Kč	522 382 Kč	- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Daň z příjmu právnické osoby (Lease-XY) je ovlivněna daňovým odpisem v prvním roce odpisování v plné výši, ač byl majetek zařazen až během 11. kalendářního měsíce.

Silniční daň je třetí daní, která se týká poskytovatele leasingu, jakožto provozovatele motorového vozidla. Dle § 6 odst. 1 ZDSIL je určena sazba silniční daně a spolu s ní i případná sleva na dani závislá na stáří předmětu daně. Dle specifikace příkladného vozu je pak silniční daň vypočtena následovně:

Sazba daně: 3 000 Kč/rok

Sleva (§ 6 odst. 6 ZDSIL): 36 měsíců – 48 %, dalších 36 měsíců – 40 %

Výpočet slevy pro prvních 36 měsíců: $3\,000 * 0,48 = 1\,440 \text{ Kč}$

Roční daň po slevě: $3\,000 - 1\,440 = 1\,560 \text{ Kč}$

Měsíční daň: 130 Kč

Dle § 10 odst. 1 ZDSIL jsou provedeny zálohy daně následovně:

Tabulka 13 – Daň silniční

Rok	Záloha k 15. 4.	Záloha k 15. 7.	Záloha k 15. 10.	Záloha k 15. 12.	Doplatek k 31. 1. následujícího roku	Roční daňová povinnost
2018	0	0	0	130	130	260
2019	390	390	390	260	130	1 560
2020	390	390	390	260	130	1 560
2021	390	390	390	300*	150	1 620
2022	450	450	450	300	150	1 800
2023	450	450	0	0	0	900

* Vozidlo je užíváno déle jak 36 měsíců čili procentní snížení základní sazby silniční daně se mění ze 48 % na 40 % (§ 6 odst. 6 ZDSIL).

Zdroj: vlastní zpracování

V praxi lze silniční daň platit na základě reality (výše uvedený případ) nebo existuje možnost podání žádosti finančnímu úřadu o vyčíslení paušální částky, která je na konci zdaňovacího období dorovnána. Tento princip využívají často společnosti s velkou flotilou předmětů silniční daně.

4.4 Průběh leasingové smlouvy

Průběh operativního leasingu se řídí dle uzavřené smlouvy o operativním leasingu. Je počítáno s úplatou, tzv. nájemným, které je fixní po celou dobu smluvního vztahu. Tato fixní část se může měnit pouze za předem domluvených smluvních podmínek. Příkladem je nadměrný nájezd kilometrů.

Smluvní úplata za operativní leasing pro leasingovou společnost Lease-XY a pro uživatele Spee-D, a.s. je ve výši 9 979,25 Kč včetně DPH.

4.4.1 Účetní aspekty v průběhu smlouvy ze strany poskytovatele leasingu

Během průběhu leasingové smlouvy jsou každý měsíc účtovány totožné účetní operace související s předpisem nájemného, jeho úhrada, přiznání DPH z přijatého nájemného a odpis předmětu leasingu. Zároveň pak musí být evidovaná nákladová stránka věci. Představuje úhrady pojištění, úhrady zákonných poplatků, silniční daně apod. Některé části jsou pak účtovány tzv. akruálním principem, tudíž dochází k časovému rozlišení.

Předpis nájemného je v praxi účtován v měsíční frekvenci k datu předání předmětu nájmu. V tomto případě se jedná o datum předpisu nájemného vždy k 15. dni kalendářního měsíce. Splatnost úplaty je smluvně na 15 dní ode dne jejího předpisu. Odpis je pak prováděn vždy na konci kalendářního měsíce. Běžný zápis do účetního deníku během trvání leasingové smlouvy pak vypadá následovně:

Tabulka 14 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – průběh leasingové smlouvy

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Faktura vystavená	15.xx. 20xx	Předpis úplaty LS č. 4887654 - základ daně	8 548,08	311	602
	15.xx. 20xx	DPH z úplaty	1 431,17	311	343
		<i>Celkem k úhradě</i>	<i>9 979,25</i>		
Bankovní výpis	30.xx. 20xx	Úhrada úplaty	9 979,25	221	311
Inventární karta	31.xx. 2018	Odpis majetku č. 4887654 – xx/2018	4 762*	551	082

Zdroj: vlastní zpracování

$$* 153,61 * 31 = 4 762 \text{ (denní odpis * počet dní)}$$

Celková přijatá tržba společností Lease-XY není stoprocentním ziskem společnosti. Musí z ní být odečteny náklady, případně předpokládané náklady v dalších obdobích. V konkrétním případě se jedná o účtování následujících služeb, které se stávají náklady pro leasingovou společnost:

Tabulka 15 – Služby v leasingové smlouvě

<i>Položka nájemného</i>	<i>bez DPH</i>	<i>DPH</i>
Pojištění:	1 558,00 Kč	-
Služby a poplatky:	1 350,00 Kč	220,50 Kč
- <i>pneuservis</i>	<i>1 050,00 Kč</i>	<i>220,50 Kč</i>
- <i>zákonné poplatky</i>	<i>175,00 Kč</i>	

Zdroj: vlastní zpracování

Pojištění je nastaveno s měsíční frekvencí úhrady, v tomto případě k časovému rozlišení nedochází. Služba pneuservisu je časově rozlišena z důvodu její sezonnosti.

Příkladem je vytváření výdaje příštího období na využití služby pneuservisu po konci zimní sezony k přezutí pneumatik a případného nákupu nových:

Tabulka 16 – Časové rozlišení výdajů na pneuservis

listopad	prosinec	leden	únor	březen	duben	SUMA
1 050	1 050	1 050	1 050	1 050	1 050	6 300
2018		2019				
2 100		4 200				

Zdroj: vlastní zpracování

V období od listopadu do dubna jsou vytvářeny výdaje příštích období, jež budou sníženy přijatou fakturou za služby pneuservisu v následujícím roce. Dochází tak k vytvoření výdaje příštího období pro část v aktuálním roce. V účetním deníku je pak operace tvorby časového rozlišení zaznamenána následovně:

Tabulka 17 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – časové rozlišení pneuservisu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Interní doklad	31.12. 2018	Tvorba výdaje na pneuservis v r. 2019	2 100	518	383
Přijatá faktura	18.4. 2019	Výměna pneu:			
		- základ daně	6 300	518	321
		- DPH (21%)	1 323	343	321
		- celkem	7 623		
Interní doklad	18.4. 2019	Rozpuštění výdaje na pneuservis	2 100	383	518

Zdroj: vlastní zpracování

Pohled na celkovou nákladovou stránku pro poskytovatele leasingu v účetním deníku běžného měsíce:

Tabulka 18 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – nákladová stránka úplaty z operativního leasingu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Bankovní výpis	15.12. 2018	Úhrada pojistného	1 558	548	221
Interní doklad	15.12. 2018	Tvorba výdaje na pneuservis	1 050	518	383
Interní doklad	15.12. 2018	Úhrada zálohy silniční daně	130	345	221
Bankovní výpis	25.12. 2018	Úhrada rozhlas. poplatku	45	538	221

Zdroj: vlastní zpracování

4.4.2 Daňové aspekty v průběhu smlouvy z pohledu poskytovatele

V návaznosti na výše uvedené účetní operace lze říci, že trvání leasingové smlouvy se dotýká opět daně z přidané hodnoty, daně z příjmů a daně silniční.

Daň z přidané hodnoty je ovlivněna předpisem úplaty z operativního leasingu a přijatými fakturami na daňově uznatelné náklady.

Přehled zúčtování daně z přidané hodnoty na leasingové smlouvě č. 4887654 během měsíce dubna, ve kterém dochází k přijetí faktury za pneuservis, vypadá následovně:

Tabulka 19 – Souhrn DPH – leasingový poskytovatel – průběh smlouvy (měsíční pohled)

<i>Nadměrný odpočet</i>		<i>Daňová povinnost</i>	
DPH za pneuservis	1 323 Kč	DPH z úplaty	1 431,17 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Rozdílem lze zjistit, že daňovou povinností v měsíci dubnu pro leasingovou společnost na smlouvě č. 4887654 je 18,17 Kč. V měsících, kdy není přijata žádná nákladová faktura, dochází k daňové povinnosti v plné výši z předepsané úhrady.

Daň z příjmu určovaná výnosy a náklady společnosti je konkrétní leasingovou smlouvou ovlivňována přijatým výnosem, který je ve finále snížen o uznatelné náklady. Sestava nákladových a výnosových účtů souvisejících s leasingovou smlouvou vykazuje dílčí základ daně:

Tabulka 20 – Daň z příjmu –poskytovatel leasingu – průběh smlouvy (roční pohled)

<i>Náklady</i>		<i>Výnosy</i>	
Odpisy (551)	55 853 Kč	Přijatá úplata (602)	102 576,96 Kč
Pojistné (548)	18 696 Kč		
Pneuservis (518)	12 600 Kč		
Zákonné poplatky (531+538)	2 100 Kč		
CELKEM	89 249 Kč	CELKEM	102 576,96 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dílčím základem daně, který ovlivňuje daň z příjmu leasingové společnosti během roku, ve kterém leasingová smlouva trvá, je 13 327,96 Kč.

Dle tabulky č. 13 v předchozí kapitole byla vypočtena **silniční daň** v běžném roce trvání leasingové smlouvy na 1 560 v prvních 36 měsících a následně 1 800 na dalších 36 měsících.

4.5 Ukončení leasingové smlouvy

Dnem řádného ukončení leasingové smlouvy (smluvně určen k datu 14. 11. 2023) dochází k předání předmětu leasingu zpět leasingové společnosti. Ta provede kontrolu nájezdu kilometrů a nadměrného poškození. Leasingová společnost následně motorové vozidlo nabídne k odkupu a vyřadí jej ze svého majetku.

Jelikož společnost Spee-D, a.s. vůz předala bez jakýchkoliv problémů, které by způsobovaly fakturování dalších nákladů za úhradu škod na majetku, smluvní vztah byl ukončen předáním vozu a poslední úhradou úplaty.

4.5.1 Účetní aspekty při ukončení smlouvy ze strany poskytovatele

Leasingová společnost Lease-XY převzala předmět leasingu zpět od leasingového příjemce, společnosti Spee-D, a.s., a nabídla jej k odkupu ve svém autobazaru za predikovanou zůstatkovou hodnotu 242 044 Kč. Vůz se za tuto cenu následně prodal. V účetnictví se tento proces projevil následovně:

Tabulka 21 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – vyřazení předmětu leasingu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Interní doklad	14.11.2023	Zůstatková cena ke dni vyřazení	242 044	541	082
Karta majetku	14.11.2023	Vyřazení majetku z důvodu prodeje	242 044	082	022
Faktura vystavená	15.11.2023	Prodej majetku			
		- základ daně	257 000	311	641
		- DPH (21%)	53 970	311	343
		- celkem	310 970		
Bankovní výpis	25.11.2023	Úhrada faktury	310 970	221	311

Zdroj: vlastní zpracování

4.5.2 Daňové aspekty při ukončení smlouvy ze strany poskytovatele

Při pohledu na daňovou problematiku v době ukončení leasingové smlouvy jsou opět ovlivněny daň z přidané hodnoty, daň z příjmů a daň silniční.

Daň z přidané hodnoty je nejvíce ovlivněna prodejem motorového vozidla, kdy dochází k přiznání daňové povinnosti ve výši 53 970 Kč.

Daň z příjmu je ovlivněna rozdílem výnosů a nákladů. V tomto případě ale dochází k zamyšlení nad odpisy v daném roce. Dle § 26 odst. 7 lze uplatnit pouze poloviční výši daňového odpisu z důvodu vyřazení majetku před koncem zdaňovacího období.

Na základě náhledu na zkrácený přehled na kartě majetku (předmětu leasingu) lze vypočítat daňový dopad z pohledu daně z příjmu:

Tabulka 22 – Přehled účtování o odpisech na předmětu leasingu

<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Požizovací cena	522 381,82	022	-
Zůstatek oprávek ke 14.11.2023	242 044	-	082
Prodejní cena	257 000	311	641

DPH k prodeji	53 970	311	343
Vyřazení v pořizovací ceně	522 381,82	082	022
Účetní odpis v 5. Roce (2023)	48 814,28 *	551	082
Zúčtování ZC ke dni 14.11.2023	242 044	541	082

* účetní odpis je stále nižší než poloviční odpis daňový, proto lze uplatnit celá jeho výše

Zdroj: vlastní zpracování

Výsledkem operace lze porovnat účty 641 a 541. Rozdílem je zisk, který musí být zdaněn. Přesná výše daňového základu je vypočtena: $257\,000 - 242\,044 = 14\,956$ Kč.

Povinnost hradit **silniční daň** po vyřazení majetku končí z důvodu převedení provozování motorového vozidla na jinou osobu.

4.6 Účetní a daňové aspekty z pohledu příjemce

Jsou-li uvažovány stejné kroky, jaké byly popsány v předchozí kapitole, dochází k uzavření leasingové smlouvy, jejího trvání a následného ukončení. Společnost Spee-D, a.s. po podpisu smlouvy o operativním leasingu eviduje první zmínku o tomto kontraktu v účetnictví prostřednictvím první přijaté faktury za úplatu od leasingové společnosti. Smluvní kontrakt pro něj pak končí úhradou poslední smluvené úplaty a předáním předmětu leasingu. Nedojde-li tedy k žádným specifickým případům, příjemce operativního leasingu po celou dobu kontraktu účtuje pouze o následující účetní operaci, která je podložena přijatou fakturou s níže uvedeným rozpisem:

Tabulka 23 – Účetní deník – příjemce leasingu – přijatá faktura za operativní leasing

Doklad	Datum	Popis	Kč	MD	D
Přijatá faktura	15.xx.20xx	Přijatá faktura – úplata za OL			
		- základ daně	8 548,08	518	321
		- DPH (21%)	1 431,17*	343	321
		VS č. 4887654			
		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Fin. Část*</i> • <i>Pojištění</i> • <i>Pneuservis*</i> • <i>Zák. poplat.</i> 			
		- Celkem	9 979,25		
Bankovní výpis	25.xx.20xx	Úhrada faktury	9 979,25	321	221

* části faktury zatížené DPH

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové aspekty pro příjemce leasingu jsou po dobu trvání smlouvy každý měsíc stejné. Základ daně z přidané hodnoty je snížen o nadměrný odpočet ve výši 1 437,17 Kč.

Daň z příjmu je ovlivněna prostřednictvím daňově uznatelných nákladů, které vstupují do jejího výpočtu a snižují ji.

Je patrné velké zjednodušení účetních operací oproti případu, kdy je motorové vozidlo v obchodním majetku společnosti.

4.7 Specifické případy operativního leasingu

Doba operativního leasingu bývá dlouhá několik let a během ní může nastat velká řada situací, které se stávají nestandardními.

4.7.1 Údržba a servis

V případě déle trvajících kontraktů je nutné o předměty leasingu řádně pečovat. Jinak by mohla poklesnout jejich tržní cena. Tato skutečnost by byla pro prodávajícího nežádoucí, proto dochází k údržbě motorových vozidel. Ta bývá ovlivňována počtem ujetých kilometrů, případně dobou užívání. Uživatel vozidla je povinen se podrobovat garanční prohlídce, která bývá nutným kritériem k prodloužení záruky na zakoupené vozidlo.

V případně společnosti Spee-D, a.s. bylo ujeté 40 000 km na Škodě Octavii. S počtem najetých kilometrů je vázaná nutná výměna oleje. Proveďte ji autorizovaný servis, který zjišťuje i další údržbu. Na základě které bude prodloužena garance vozu o jeden rok. Cena garanční prohlídky po odečtení zákaznické slevy, kterou leasingová společnost u autorizovaného servisu má k dispozici, vychází na 9 560 Kč. Veškeré náklady, které souvisí s garanční prohlídkou, jsou hrazeny poskytovatelem leasingu, jakožto majitelem a vozidla.

Pokud dojde k nutnému servisování vozu z důvodu zavinění škody příjemcem leasingu a nebude případ řešen jako pojistná událost, veškeré náklady spojené s nápravou škody na majetku poskytovatele by byly přeúčtovány příjemci.

Účetní aspekty – údržba a servis

Lease-XY přijal dne 4. 11. 2020 fakturu s variabilním symbolem 1818700453 vystavenou autorizovaným servisem za údržbu vozu ve výši 9 560 Kč bez DPH po odečtení smluvené zákaznické slevy, která je podmíněna množstvím vozidel leasingové společnosti, které služby servisu využívají. Fakturovaná částka byla účtována do nákladů leasingové společnosti a následně proplacena. Konečného zákazníka, příjemce leasingu, se tento náklad nijak nedotkl. V účetním deníku tak bylo účtováno následovně:

Tabulka 24 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – údržba a servis

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Přijatá faktura		Garanční prohlídka		511	321
	15.9. 2021	- základ daně	9 560	343	321
		- DPH (21%)	2 007,60		
		VS: 1818700453			
		- <i>Celkem</i>	<i>11 567,60</i>		
Bankovní výpis	24.11. 2020	Úhrada faktury	11 567,60	321	221

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové aspekty – údržba a servis

Faktura přijatá za provedení garanční prohlídky na předmětu leasingu ovlivní základ daně z přidané hodnoty a daně z příjmu.

Z pohledu daně z přidané hodnoty dochází k nadměrném odpočtu, který vzniká přijetím služby od dodavatele. Základ daně z přidané hodnoty je pak snížen o část DPH na faktuře, tudíž 2 007,60 Kč. Je nutné zmínit variabilní symbol přijaté faktury z důvodu jeho užití jakožto evidenčního čísla ke kontrolnímu hlášení finančnímu úřadu, který jej považuje za speciální daňové tvrzení.

Daň z příjmu je ovlivněna daňově uznatelnými náklady, které po odečtení od výnosů snižují daňový základ.

4.7.2 Rekalkulace

Rekalkulací se rozumí provedení změny na uzavřené smlouvě. Častým případem bývá změna počtu najetých kilometrů, případně změna délky trvání leasingové smlouvy.

Společnost Spee-D, a.s. během užívání předmětu nájmu zjistila, že počet najetých kilometrů se zvyšuje a smluvený nájezd 100 000 km za dobu trvání smlouvy je i s třítisícovou tolerancí nemožné za současných podmínek používání dodržet. Požádala proto dne 3. 9. 2021 leasingovou společnost o rekalkulaci leasingové smlouvy č. 4887654 o zvýšení počtu najetých kilometrů o padesát tisíc, tudíž na 150 000 km. Příjemce leasingu vyhodnotil, že volba možnosti rekalkulace je výhodnější než hrazení přejetých kilometrů, i přesto, že za provedení rekalkulace je požadován smluvní poplatek 10 000 Kč bez DPH.

Lease-XY po přijetí žádosti o rekalkulaci s navýšením počtu najetých kilometrů musí provést zjištění nové zůstatkové ceny předmětu leasingu a s ním upravit úplatu za operativní leasing a odpisový plán.

Leasingová společnost určila odhadem novou zůstatkovou cenu vozidla na 203 738 Kč a provedla veškeré nutné změny s účinností od následujícího prvního dne v měsíci.

Účetní aspekty – rekalkulace

Na základě výše uvedených údajů dochází ke změně zůstatkové ceny vozu na 203 738 Kč, zvyšuje se tedy rozdíl mezi pořizovací cenou a cenou zůstatkovou o 38 306 Kč. Tento rozdíl se promítne úměrně dle počtu zbývajících měsíců do úplaty hrazené příjemcem leasingu. Od 1.10.2021 tak dochází ke zvýšení nájemného z 8 548,08 Kč na 10 080,32 Kč bez DPH. Zároveň tak musí dojít k úpravě odpisového plánu.

Tabulka 25 – Rekalkulace – změna odpisové základny

Pořizovací cena	522 381,82 Kč	
Suma oprávek	161 445 Kč	<i>153,61 Kč * 1 051 dní</i>
Nová zůstatková cena	203 738 Kč	
Odepsatelná částka	157 198,82 Kč	<i>522 381,82 Kč – 161 445 Kč – 203 738 Kč</i>

Zdroj: vlastní zpracování

Z důvodu změny zůstatkové ceny se mění denní účetní odpis předmětu leasingu ze 153,61 Kč na 203,10 Kč (*157 198,82 / 774*) . Odpisový plán motorového vozidla po provedení změny vypadá následovně:

Tabulka 26 – Rekalkulace – odpisový plán

Rok	Počet dní	Odpis	Poznámka
2018	47	7 220 Kč	
2019	365	56 068 Kč	

2020	366	56 222 Kč	
2021	273	41 936 Kč	dle původního odpisového plánu
2021	92	18 686 Kč	účinnost rekalkulace
2022	365	74 132 Kč	
2023	317	64 383 Kč	
SUMA OPRÁVEK		318 647 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

Suma opravek je mírně odchylena od zůstatkové ceny z důvodu zaokrouhlování během celého procesu výpočtu.

Smluvní poplatek za administrativní změny je pak vystaven na zvláštní fakturu příjemci leasingu a v účetním deníku je zaznamenán:

Tabulka 27 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – poplatek za rekalkulaci

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Faktura vystavená		Poplatek za rekalkulaci			
	15.9. 2021	- základ daně	10 000	311	648
		- DPH (21%) VS: 4887654801	2 100	311	343
		- <i>Celkem</i>	<i>12 100</i>		
Bankovní výpis	21.9. 2021	Úhrada faktury	12 100	221	311

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové aspekty – rekalkulace

Kroky spjaté s rekalkulací zasahují do základu daně z příjmu prostřednictvím odpisů, na kterých proběhla změna, a částečně získaným výnosem ze smluvního poplatku za zpracování rekalkulace.

Základ daně z přidané hodnoty je pak zvýšen o vypočtenou daň z vystavené faktury za poplatek.

4.7.3 Dopravní přestupek

Během trvání leasingové smlouvy nastanou případy, kdy leasingový příjemce spáchá dopravní přestupek. Ten není řešen na místě jeho spáchání, ale dodatečně prostřednictvím výzvy k uhrazení určené částky, popřípadě sdělení řidiče. Informaci o provozovateli

motorového vozidla získává vystavovatel výzvy (městské úřady, Policie České republiky) z registru motorových vozidel.

Společnost Lease-XY obdržela dne 4.7.2019 prostřednictvím datové schránky výzvu k uhrazení určené částky od Magistrátu hlavního města Prahy za spáchání přestupku – překročení rychlosti v obci o 7 km/h po odečtení tři kilometrové toleranci ze dne 25.5.2019 ve výši 600 Kč. Dle registrační značky uvedené ve výzvě bylo identifikováno, že se jedná o předmět leasingové smlouvy č. 4887654, který v den spáchání přestupku užíval příjemce leasingu, společnost Spee-D, a.s. Jelikož je řešení přestupku podmíněno patnáctidenní zákonnou lhůtou, leasingová společnost uhradila stanovenou částku na účet magistrátu. Ta byla následně přefakturována společnosti Speed, a.s. s patřičnými detaily, jež prokazují spáchání přestupku.

Účetní aspekty – dopravní přestupek

Poskytovatel leasingu po obdržení výzvy a úhrady určené částky dle § 125 c) Zákona o silničním provozu přefakturuje celou částku leasingovému příjemci. V účetním deníku jsou pak tyto kroky evidovány konkrétně takto:

Tabulka 28 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – dopravní přestupek

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Přijatá faktura	4.7. 2019	Přijatá výzva k úhradě určené částky	600	548	379
Bankovní výpis	7.7. 2019	Úhrada výzvy	600	379	221
Vystavená faktura	7.7. 2019	Přefakturace příjemci leasingu	600	311	648

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové aspekty – dopravní přestupek

Spáchání přestupku a s ním spjatá úhrada pokuty je daňově neuznatelným nákladem, jelikož se nejedná o pokutu či penále plynoucí z dodavatelsko-odběratelských vztahů. Základ daně z příjmu není nijak ovlivněn, jelikož celá částka za přestupek, jež vstoupila do nákladů společnosti, byla po přefakturaci příjemci promítnuta ve výnosech společnosti.

4.7.4 Parciální pojistná událost

Pojistnou událostí je nahodilá událost, při které dochází ke škodám na majetku vlastním i třetích osob. Parciální pak proto, že škodu lze vyřešit opravou, tudíž nedochází k totálnímu znehodnocení předmětu pojištění. Důležitou skutečností v případě spáchání pojistné události je fakt, kdo se stal viníkem dopravní nehody. Na základě tohoto kritéria dochází k rozhodnutí, ze kterého pojištění bude čerpáno pojistné plnění. Ze zákonného pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla dochází k vyplácení pojistného plnění poškozenému z povinného ručení viníka. Kompenzace škody způsobené při pojistné události viníkovi je následně vyplacena z havarijního pojištění, má-li jej viník sjednáno.

Společnost Spee-D, a.s. motorovým vozidlem, které je předmětem leasingové smlouvy č. 4887654, zavinil dne 3. 4. 2020 dopravní nehodu, při které došlo ke škodě na předmětu leasingu a zároveň i na majetku třetí osoby, konkrétně na motorovém vozidle poškozeného. Dopravní nehoda se obešla bez zranění a odhad škody byl nižší než 100 000 Kč. Bylo tedy možné dopravní nehodu vyřešit na místě pomocí soupisu Záznamu o dopravní nehodě, ve kterém jsou uvedeny obě zúčastněné strany dopravní nehody, jak viník, tak poškozený. Zároveň je popsán vznik dopravní nehody, místo a čas vzniku a rozsah poškození. Záznam je pak stvrzen podpisy obou řidičů, kteří byli účastníky dopravní nehody.

Záznam o dopravní nehodě je důležitým dokumentem, na základě kterého pojišťovna začne pojistnou událost řešit. Pojistná událost musí být nahlášená příslušné pojišťovně, která ji zaeviduje ve svém systému a přidělí jí unikátní číslo pojistné události.

Jelikož došlo k dopravní nehodě, která byla zaviněna řidičem společnosti Spee-D, a.s., přebírá nahlášení a řešení pojistné události leasingová společnost. Lease-XY byl informován o nastalé dopravní nehodě a neprodleně ji nahlásil pojišťovně, u které je sjednáno jak havarijní, tak zákonné pojištění. Nahlášením pojistné události získala leasingová společnost dvě čísla pojistných událostí z havarijního pojištění a povinného ručení. Ze strany poškozeného musí dojít k nahlášení pojistné události na pojišťovně viníka taktéž, z důvodu jejího posouzení a následné výplaty pojistného plnění poškozenému.

Vozidlo bylo převezeno do servisu, kde byla vyčíslena škoda, která zde byla opravena. Cena opravy způsobené škody byla vyčíslena na 57 890 Kč bez DPH. Na tuto částku byla dne 30. 4. 2020 přijata faktura vystavená servisem, která zahrnuje cenu materiálu a práce. Faktura byla zaslána leasingové společnosti k proplacení. Ta ji doplnila pojišťovně

jako další část dokumentace a následně ji uhradila. Zároveň byla vytvořena pohledávka vůči pojišťovně z důvodu výplaty pojistného plnění.

Po posouzení pojišťovnou dochází k zaslání pojistného plnění na účet pojištěného, tedy leasingové společnosti, spolu s vyřizovacím dopisem, ve kterém je uveden rozpis pojistného plnění. Jelikož se jednalo o pojistné plnění z havarijního pojištění, je proplacena plná výše faktury bez desetitisícové smluvené spoluúčasti na pojistném plnění. Pokud by byla škoda vyšší jak 100 000 Kč, spoluúčast by nebyla fixních 10 000 Kč, nýbrž desetiprocentní podíl z její celkové výše.

Úhrada pojistného plnění z povinného ručení pojištěnému byla po posouzení pojišťovnou provedena v plné výši na účet poškozeného, popřípadě smluvního servisu, ve kterém byla provedena oprava vozu poškozeného.

Účetní aspekty – parciální pojistná událost

Celý proces výše uvedeného pojistné události je v účetnictví promítnut následovně:

Tabulka 29 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – parciální pojistná událost

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Přijatá faktura	30.4. 2020	Oprava škody - základ daně - DPH (21%) - <i>Celkem</i>	57 890 12 156,90 <i>70 046,90</i>	511 343	321 321
Bankovní výpis	15.5. 2020	Úhrada přijaté faktury od servisu	70 046,90	321	221
Interní doklad *	15.5. 2020	Předpis pohledávky za pojistným plněním	47 890	378	648
Bankovní výpis	21.5. 2020	Přijaté pojistné plnění od pojišťovny	47 890	221	378
Faktura vystavená	22.5. 2020	Spoluúčast na pojistné události – pro příjemce	10 000	311	648

Zdroj: vlastní zpracování

* Na základě vyřizovacího dopisu od pojišťovny, ve kterém je stanovena výše pojistného plnění. Výše pojistného plnění byla stanovena ve výši 47 890 Kč. Zbýlých 10 000 Kč je povinná spoluúčast.

Daňové aspekty – parciální pojistná událost

V případě parciální pojistné události dochází k ovlivnění daně z přidané hodnoty prostřednictvím přijaté faktury za opravu škody od servisu, která přináší nadměrný odpočet daně leasingové společnosti. Přijaté pojistné plnění ovšem není z pohledu zákona o DPH zdanitelným příjmem, proto je vypláceno v částce krácené o DPH a sjednanou spoluúčast.

Základ daně z příjmu je ovlivněn náklady a výnosy, na kterých se promítají náklady spojené s opravou škody, a zároveň výnosy z příjmů od pojišťovny, jakožto pojistného plnění, a spoluúčasti, jež byla hrazena viníkem pojistné události, tudíž příjemcem leasingu.

4.7.5 Totální pojistná událost

Rozdíl mezi parciální a totální pojistnou událostí je ve výši opravy, která je ukazatelem pro to, zda se oprava majiteli poškozeného předmětu pojištění vyplatí, či je předmět považován za totálně znehodnocen a jeho oprava není rentabilní.

Postup v případě totální pojistné události je totožný s postupem popsaným v předchozí kapitole. Rozdíl nastává v momentě, kdy pojišťovna uzná opravu za nerentabilní a je pojistná událost nazvána totální.

Řidič společnosti Spee-D, a.s. dne 7.8.2022 způsobil dopravní nehodu, při které nedošlo k poškození žádné třetí osoby. Škoda byla pouze na majetku, který je předmětem leasingové smlouvy uzavřené se společností Lease-XY Příjemce leasingu nahlásil pojistnou událost leasingové společnosti, která ji předala k řešení pojišťovně, u které je k danému předmětu leasingu sjednané havarijní pojištění.

Šetřením pojišťovnou bylo zjištěno, že oprava předmětu pojištění by přesáhla hodnotu vozu, a proto je nerentabilní. Pojistná událost byla považována za totální a bylo vypočteno pojistné plnění ve výši 298 780 Kč.

Leasingová společnost po obdržení ustanovení o totální pojistné události od pojišťovny musí ukončit jeho odpisování k datu vzniku pojistné události, vypočítat účetní zůstatkovou hodnotu, od které se bude odvíjet úhrada zbylé části. Tato část bude fakturována příjemci leasingu, jakožto viníkovi pojistné události. Je proveden výňatek motorového vozidla z registru vozidel, jelikož není možné jej nadále provozovat. Zároveň je nabídnut prodej vraku jak příjemci leasingu, tak třetím osobám. Vrak vozu Škoda Octavia byl poptáván společností Náhradní díl-Y, s.r.o. a konečná nabídka byla firmou přijata.

Vrak byl prodán kupci za 13 250 Kč bez DPH. Leasingová společnost na základě všech nastalých událostí vystavuje fakturu příjemci leasingu a po její úhradě dochází k zániku smlouvy o operativním leasingu.

Účetní aspekty – totální pojistná událost

Dnem vzniku pojistné události je nutné zjistit účetní zůstatkovou hodnotu předmětu leasingu:

Tabulka 30 – Účetní zůstatková hodnota – totální pojistná událost

<i>Rok</i>	<i>Počet dní</i>	<i>Odpis</i>	<i>Poznámka</i>
2018	47	7 220 Kč	
2019	365	56 068 Kč	
2020	366	56 222 Kč	
2021	365	56 068 Kč	
2022	219	33 641 Kč	ke dni 7.8.2020
Účetní zůstatková hodnota		313 162,82 Kč	PC – suma opravek

Zdroj: vlastní zpracování

Proces totální pojistné události a účetní odpis ke dni havárie (7. 8. 2022) z pohledu účetnictví se projeví následovně:

Tabulka 31 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – totální pojistná událost

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Interní doklad	7.8. 2022	Odpis zůstatkové hodnoty majetku	313 162,82	549	082
Inventární karta	7.8. 2022	Vyřazení majetku z důvodu totální škody	522 381,82	082	022
Faktura vystavená	7.8. 2022	Škoda na majetku – zasláno příjemci leasingu - Základ daně - Celkem	313 162,82 313 162,82	311	648
Interní doklad *	15.8. 2022	Předpis pohledávky za pojistným plněním pojišťovně	298 780	378	648

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Faktura vystavená	22.8.2022	Prodej vraku – zasláno kupujícímu - Základ daně - DPH (21%) - Celkem	13 250 2 782,50 16 032,50	311 311	641 343
Opravný daňový doklad k faktuře vystavené **	24.8.2022	ODD – zaslán příjemci (po odečtu pojistného plnění a tržby z prodeje vraku) - Základ daně - Celkem	- 312 030 -312 030	311	648
Bankovní výpis	27.8.2022	Výplata (přijetí) pojistného plnění od pojišťovny	298 780	221	378
Bankovní výpis	31.8.2022	Přijetí tržby z prodeje vraku od kupujícího	16 032,50	221	311
Bankovní výpis	31.8.2022	Přijetí úhrady faktury vystavené snížené o ODD za zůstatkovou hodnotu majetku	1 132,82	221	311

Zdroj: vlastní zpracování

* Na základě vyřizovacího dopisu od pojišťovny, ve kterém je stanovena výše pojistného plnění.

** Celková výše škody na majetku se stává základem k přefakturaci příjemci leasingu. Tato faktura je vystavena ještě před výpočtem pojistného plnění pojišťovnou. Po potvrzení výše pojistné náhrady a možného výdělku z prodeje vraku, je příjemci zaslán opravný daňový doklad, který snižuje dlužnou částku škody na majetku leasingové společnosti. Rozdíl mezi fakturou vystavenou a opravným daňovým dokladem se stává konečnou částkou, kterou musí příjemce leasingu poskytovateli uhradit.

Daňové aspekty – totální pojistná událost

Proces související s totální pojistnou událostí ovlivňuje jak daň z přidané hodnoty, daň z příjmu, tak i daň silniční.

Daň z přidané hodnoty je ovlivněna vzniklou daňovou povinností z příjmů za prodej vraku. Náhrady škod obecně nejsou předmětem DPH, jelikož se nejedná o úplatu za dodání zboží či služby.

Daň z příjmu je ovlivňována prostřednictvím nákladů a výnosů, kdy se z počátku proces zdá velmi výnosný pro leasingovou společnost, ovšem po uznání pojistného plnění prodeji vraku dochází k vystavení dobropisu, který výnosy z velké části snižuje. Na výsledek hospodaření, tudíž na základ daně, v tomto případě nemají tyto faktory reálný vliv, jelikož výnosy se rovnají nákladům.

Povinnost hradit silniční daň zaniká dnem vyjmutím motorového vozidla z registru vozidel, jelikož se stává provozu neschopným.

Stejný postup jako je uveden v případě totální pojistné události, je využit v situaci odcizení předmětu leasingu. Rozdílem je absence prodeje vraku a den vyřazení z majetku leasingové společnosti, který je stanoven dle ustanovení Policie ČR o odcizení předmětu šetření. Zároveň je nutné změnit náhled na daň z příjmu. Dojde-li k odcizení předmětu leasingu neznámým pachatelem (po ukončení šetření Policií ČR), stává se vyplacená náhrada přijatá od pojišťovny zdanitelným příjmem.

4.7.6 Předčasné ukončení leasingové smlouvy

Rozhodne-li se příjemce leasingu pro předčasné ukončení leasingové smlouvy z jakéhokoliv důvodu, je nutné, aby své rozhodnutí potvrdil žádostí o předčasné ukončení, na základě jejímž leasingová společnost provede patřičné kroky.

Společnost Spee-D, a.s. se rozhodla pro předčasné ukončení leasingové smlouvy č. 4887654 a podala žádost leasingové společnosti ke dni 8.9.2021. Leasingová společnost žádosti vyhověla za podmínek smluvního poplatku za předčasné ukončení ve výši třech leasingových úplat navíc ponížených o část služeb. Zároveň stanovila datum předčasného ukončení ke dni 30.9.2021. K tomu to dni dochází k vyřazení předmětu leasingu z majetku společnosti a je nabídnut k prodeji příjemci leasingu, popřípadě třetí osobě, prostřednictvím autobazaru, který je provozován přímo leasingovou společností.

Vůz Škoda Octavia byl prodán společností Lease-XY kupujícímu, který si jej vybral v autobazaru společnosti za 389 780 bez DPH.

Účetní aspekty – předčasné ukončení leasingové smlouvy

Prvním krokem v účetnictví při připravování předčasného ukončení leasingové smlouvy je stanovení účetní zůstatkové hodnoty ke dni ukončení. Dle odpisového plánu je zůstatková hodnota vozidla ke dni předčasného ukončení 350 945,82 Kč.

Tabulka 32 – Účetní zůstatková hodnota – předčasné ukončení

<i>Rok</i>	<i>Počet dní</i>	<i>Odpis účetní</i>	<i>Odpis daňový</i>	<i>ZC daňová</i>	<i>Poznámka</i>
2018	47	7 220 Kč	57 462 Kč	464 920 Kč	
2019	365	56 058 Kč	116 230 Kč	348 690 Kč	
2020	366	56 222 Kč	116 230 Kč	232 460 Kč	
2021	273	41 936 Kč	116 230 Kč	116 230 Kč	ke dni 30.9.2021
Účetní zůstatková hodnota		360 945,82 Kč			

Zdroj: vlastní zpracování

V účetním deníku jsou zaznamenány následující operace, které souvisí s předčasným ukončením (PUK) a následným prodejem třetí osobě:

Tabulka 33 – Účetní deník – poskytovatel leasingu – předčasné ukončení

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Interní doklad	30.9.2021	Odpis zůstatkové ceny majetku při vyřazení majetku	360 945,82	541	082
Karta majetku	30.9.2021	Vyřazení majetku z důvodu prodeje	522 381,82	082	022
Faktura vystavená	30.9.2021	Poplatek za předčasné ukončení - Základ daně - DPH (21%) - <i>Celkem</i>	17 295,24 3 632 20 927,24	311 311	648 343
Faktura vystavená	15.10.2021	Prodej vozu třetí osobě - Základ daně - DPH (21%) - <i>Celkem</i>	389 780 81 853,80 471 633,80	311 311	641 343

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové aspekty – předčasné ukončení leasingové smlouvy

Daňovými aspekty předčasného ukončení leasingové smlouvy jsou především ovlivnění daně z příjmu, daně z přidané hodnoty a daně silniční.

Daň z příjmů je ovlivněna náklady, které souvisejí s odpisem zůstatkové ceny (§ 24 odst. 2 a)), a zároveň výnosy z prodeje předmětu leasingu a inkasovaným poplatkem příjemci leasingu. Dle § 29 odst. 2 je možné uplatnit pouze část daňové zůstatkové hodnoty. Do nákladů tedy vstupuje celá účetní zůstatková hodnota. Ovšem po výpočtu daňového základu je připočten rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou hodnotou, tedy 244 715,82 Kč. Zároveň je nutné uvažovat odpis majetku v roce vyřazení maximálně ve výši ½ daňového odpisu, dle § 26 odst. 7.

Vystavením faktur za smluvní poplatek, jež byl účtován z důvodu předčasného ukončení, a prodej vozu vzniká daňová povinnost odvést DPH ve výši 21 %. Smluvní poplatek se v tomto případě stává předmětem DPH, jelikož se jedná o prodej služby (předčasného ukončení).

Povinnost k úhradě silniční daně zaniká dnem převedení motorového vozidla na nového provozovatele.

4.7.7 Krátkodobé smlouvy o operativním leasingu

Leasingové společnosti v minulosti uzavíraly leasingové kontrakty s krátkodobým trváním smlouvy, například ročním. Původní výhodou tohoto typu smluv byla atraktivní cena pro koncového zákazníka, příjemce leasingu. Často se tak stávaly předmětem leasingu luxusní vozy, na které by příjemce leasingu za normálních podmínek nedosáhl. Výhodou těchto kontraktů pro leasingovou společnost byly vysoké slevy poskytnuté dodavatelem při nákupu vozů, většinou ve větším množství. Z důvodu nízkého množství těchto aut na trhu ojetých vozů byly určovány vysoké zůstatkové hodnoty, které se mnohdy rovnaly cenám pořizovacím. Slevy 20 – 30 % již pokrývaly roční amortizaci vozidla. Riziko však představoval neřízený obchod s nabízeným produktem napříč trhem, čímž se trh ojetých luxusních vozů nasytil a jejich tržní hodnota rapidně klesla. Smlouvy o operativním leasingu byly ve většině případů uzavírány s převedením veškerého rizika na leasingovou společnost, tudíž ztráty z obchodů nesli poskytovatelé leasingu.

Dle výše popsané situace leasingové společnosti porovnávaly určené zůstatkové hodnoty majetku s aktuálními tržními cenami a v tomto rozdílu tvořily opravné položky

k majetku. Z titulu tvorby opravných položek vzniká rozdílná účetní a daňová zůstatková cena majetku a z toho plyne povinnost účtovat o tzv. odložené dani. Vznik odložené daně závisí na přechodných/dočasných (ne tedy trvalých) rozdílech mezi účetním a daňovým pojetím účetních případů.

Specifický případ výše uvedené situace je aplikován na smlouvě o operativním leasingu, jejíž délka je 12 měsíců, a předmětem operativního leasingu je Audi A3. Pořizovací cena majetku převzatého od dodavatele byla 950 000 Kč, kdy prodejní cena pro jednotlivého zákazníka tohoto vozu byla 1 100 000 Kč. Leasingová společnost určila zůstatkovou hodnotu majetku na 949 000 Kč. Úplata leasingovému příjemci byla vypočtena ve výši 7 550 Kč měsíčně s veškerými službami a pojištěním. Měsíční náklady na tento kontrakt byly vyčísleny na 3 500 Kč.

Tabulka 34 - Krátkodobé smlouvy o operativním leasingu

Pořizovací cena bez slevy	1 100 000
Konečná pořizovací cena (po slevě)	950 000
Stanovená zůstatková hodnota po 12 měsících užívání	949 000
Rozdíl (základna pro účetní odpisy)	1 000
Úplata příjemce leasingu	7 550
Náklady měsíčně	3 500

Zdroj: vlastní zpracování

Na první pohled je uzavřený obchod pro leasingovou společnost velmi výhodný a pro příjemce leasingu také. Během trvání leasingové smlouvy ovšem došlo ke změně na trhu s ojetými vozy podobného typu a roku výroby. Tržní ceny těchto vozů rapidně klesají mnohdy o 20–30 %. V případě vozu Audi A3 tržní cena klesá o 25 %, tudíž na 711 750 Kč. Leasingová společnost při provádění testu zůstatkové hodnoty oproti tržním cenám v polovině kontraktu zaznamenala propad, a proto zahájila tvorbu opravných položek. Koncového zákazníka se tento jev nijak netýká.

Účetní aspekty – krátkodobé smlouvy o operativním leasingu

Vyčíslení potřebných cen a hodnot bylo z důvodu přehlednosti provedeno v tabulce:

Tabulka 35 - Krátkodobé smlouvy o operativním leasingu

<i>Název</i>	<i>Částka</i>	<i>Výpočet/poznámka</i>
Pořizovací cena (PC)	950 000	dle přijaté faktury od dodavatele
Zůstatková hodnota (ZH)	949 000	stanovena komisí zůstatkových hodnot
Základna pro výpočet účetních odpisů	1 000	950 000 – 949 000 (PC – ZH)
Denní odpis po zaokrouhlení	3	1 000 / 365 (odpisová základna / dny v roce)
Upravená zůstatková hodnota	711 750	stanovena komisí zůstatkových hodnot (na základě zjištění aktuální situace na trhu)
Rozdíl mezi původní a nově stanovenou ZH	237 250	949 000 – 711 750 (původní ZH – aktuální ZH)
Měsíční opravná položka	39 541,67	237 250 / 6 (rozdíl mezi původní a aktuální ZH / počet měsíců do konce trvání smlouvy)

Zdroj: vlastní zpracování

V účetním deníku se výše uvedená situace k 6. měsíci trvání leasingové smlouvy projeví následovně:

Tabulka 36 - Účetní deník – krátkodobá smlouva o operativním leasingu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Faktura vystavená	15.6. 2018	Přepis úplaty z operativního leasingu	7 550	311	602
		- Základ daně			
		- DPH (21 %)	1 585,50	311	343
		<i>Celkem k úhradě</i>	<i>9 135,50</i>		
Interní doklad	30.6. 2018	Účetní odpis majetku	83	551	082
Interní doklad	30.6. 2018	Tvorba opravné položky	39 541,67	559	092

Zdroj: vlastní zpracování

Dnem řádného ukončení leasingové smlouvy byl předmět leasingu vrácen zpět poskytovateli leasingu, který jej nabídl k prodeji třetím osobám. Z důvodu nízké poptávky na trhu byl vůz prodán, tudíž vyřazen až 4 měsíce od navrácení příjemcem zpět. Jelikož vozidlo bylo odstaveno na soukromém parkovišti, nedochází k získávání užitků plynulých z jeho užíváním a je zastaveno jeho odpisování. Dále s odložením na odstavné ploše vznikají další spojené náklady ve výši 1 000 Kč měsíčně. Vůz byl následně prodán

za 695 000 Kč bez DPH. Dle níže uvedené kalkulace lze posoudit, že se kontrakt stal pro leasingovou společnost nevýhodným:

Tabulka 37 - Kalkulace po skončení krátkodobého operativního leasingu

<i>Název</i>	<i>Částka</i>	<i>Výpočet/poznámka</i>
Předpokládaný zisk	48 600	$(7\,550 - 3\,500) * 12 / (\text{úplata} - \text{náklady})$ * počet měsíců
Měsíční náklady spojené s provozem vozidla (pojištění, servis, ...)	14 000	$3\,500 * 4 / \text{měsíční náklady} * \text{mezidobí}$
Dodatečné měsíční náklady	4 000	$1\,000 * 4 / \text{dodatečné náklady} * \text{mezidobí}$
Prodejní cena	695 000	smluvená prodejní cena třetí osobě
Rozdíl mezi předpokládanou a uskutečněnou prodejní cenou	254 000	$949\,000 - 695\,000 / \text{původní ZH} - \text{skutečná prodejní cena}$
ZTRÁTA	-223 400	$48\,600 - 18\,000 - 254\,000 / \text{předpokládaný zisk} - \text{náklady} - \text{rozdíl cen}$

Zdroj: vlastní zpracování

V účetním deníku leasingové společnosti po prodeji předmětu leasingu dochází k následujícím účetním operacím:

Tabulka 38 - Účetní deník – prodej předmětu leasingu po krátkodobé smlouvě o operativním leasingu

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
Interní doklad	30.4. 2019	Celkový odpis majetku <i>úctován během trvání smlouvy</i>	1 000	551	082
Interní doklad	30.4. 2019	Dotvoření opravné položky <i>237.250 již vytvořeno</i>	16 750	559	092
Interní doklad	30.4. 2019	Zůstatková cena majetku	949 000	541	082
Inventární karta	30.4. 2019	Vyřazení majetku	950 000	082	022
Faktura vystavená	30.4. 2019	Prodej majetku			
		- základ daně	695 000	311	641
		- DPH (21 %)	145 950	311	343

<i>Doklad</i>	<i>Datum</i>	<i>Popis</i>	<i>Kč</i>	<i>MD</i>	<i>D</i>
		<i>Celkem k úhradě</i>	840 950		
Interní doklad	30.4. 2019	Rozpuštění opravné položky	254 000	092	559

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové aspekty – krátkodobé smlouvy o operativním leasingu

Problém nastalý výše popsanou situací ovlivňuje opět daň z přidané hodnoty, daň z příjmu a daň silniční.

Daň z přidané hodnoty je ovlivňována jakýmkoliv výnosem, který zvyšuje daňový základ, tak i jakýmkoliv nákladem, který je daňově uznatelný a kterým je možné základ daně snížit.

Daň z příjmu se v tomto případě stává složitější. Daňovým základem je rozdíl mezi výnosy a náklady. Výnosy plynou z přijaté úplaty za operativní leasing. Veškeré spojené náklady s provozem majetku, který je předmětem leasingu, daňový základ snižují. Mezi náklady evidujeme také daňové odpisy, které v tomto případě vychází na 104 500 Kč. Jelikož je ovšem účetní odpis 1 000 Kč, je důležité daňový základ o rozdíl navýšit. Díky tomuto rozdílu dochází k vytvoření odloženého daňového závazku, jehož základem je rozdíl mezi daňovým a účetním odpisem, který bude vyrovnán po vyřazení majetku.

Tabulka 39 - Odložený daňový závazek - krátkodobé smlouvy o operativním leasingu

<i>Rok</i>	<i>Sazba daně</i>	<i>Účetní odpisy (ÚO)</i>	<i>Daňové odpisy (DO)</i>	<i>Rozdíl DO-ÚO</i>	<i>Účetní zůstatková cena (ÚZC)</i>	<i>Daňová zůstatková cena (DZC)</i>	<i>Rozdíl DZC-ÚZC</i>	<i>Odložený daňový závazek</i>
2018	19%	1 000	104 500	103 500	949 000	845 500	-103 500	-19 665

Zdroj: vlastní zpracování

O odloženém daňovém závazku je prvně účtováno v roce 2018 jako o snížení nerozděleného zisku na účtu 428 – Nerozdělený zisk minulých let a zvýšení rozvahového účtu pasivního 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka.

Dalším nákladem, který je veden jako nedaňový, je tvorba opravných položek k majetku, u něhož se snížila zůstatková hodnota během trvání smlouvy. Opravná položka v tomto případě činila 254 000 Kč.

Vzniklá ztráta z prodeje majetku se stává daňově uznatelnou až v období prodeje majetku, kdy dochází k jejímu přesnému vyčíslení.

Silniční daň byla hrazena do okamžiku prodeje provozovatelem motorového vozidla, tudíž leasingovou společností ve vypočtené výši. Výše silniční daně se mění až po uplynutí 48 měsíců od první registrace vozidla, což se ještě neuskutečnilo.

Východisek, jak předejít výše uvedenému případu, který zahýbal leasingovými společnostmi na českém trhu, je několik: co nejpřesnější možné stanovení zůstatkové hodnoty, provádění testu zůstatkových hodnot co nejčastěji a nejpřesněji, utváření rezerv pro případné ztráty z tohoto titulu, řídit obchod a sledovat počty podobně koncipovaných smluv, uvažovat pozdější prodej předmětu majetku, garance prodeje, popřípadě úprava podmínek smluv a převedení části rizika na příjemce leasingu výměnou za snížení úplaty leasingu.

Dojde-li k modelové situaci, je nutné učinit patřičná opatření. Upravit kalkulace krátkodobých smluv, provést remarketingové kampaně v podobě reklam na ojeté vozy, sjednávání výhodných balíčků a podobně. Jelikož tento model se stal na větších flotilách, leasingové společnosti byly nuceny tento problém řešit autopůjčovkami, vozy pronajímat jako celé fleety v rámci skupiny, popřípadě třetím stranám, aby majetek generoval alespoň nějaký zisk.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo provedení studie účetních a daňových aspektů, které nastávají v případě využití operativního leasingu. Práce, jež byla členěna do dvou částí, literární rešerše a vlastní práce, se zabývá moderním řešením získání vozidel či jiných zařízení na určitou dobu bez větší finanční účasti na počátku jejich pořízení.

Literární rešerše se zabývá podrobným studiem operativního leasingu, ten je přesně charakterizován, právně vymezen, popsán jeho základní princip a specifické případy, které mohou během trvání leasingové smlouvy nastat. Pohled na operativní leasing v první části práce je oboustranný, tedy jak z pohledu poskytovatele, tak z pohledu příjemce.

Základním principem operativního leasingu je správná cenotvorba leasingové úplaty, tudíž co nejpřesnější predikování zůstatkové hodnoty předmětu leasingu. Přesná predikce je důležitá proto, že rozdíl mezi pořizovací cenou a účetní zůstatkovou hodnotou má největší podíl na stanovení úplaty z operativního leasingu. K produktu operativního leasingu se váží pojištění sjednaná na míru příjemci leasingu. Zároveň je kontrakt doplněn o dodatečné služby, které jsou pro příjemce zajímavé. Příkladem těchto služeb je služba pneuservisu, technické asistenční služby, služba náhradního vozidla, a další.

Součástí teoretických východisek je deskripce účetních operací prováděných poskytovatelem a příjemcem leasingu. Důležitým aspektem v případě operativního leasingu je vlastnictví předmětu leasingu, které připadá poskytovateli, tudíž leasingové společnosti. Na základě tohoto předpokladu jsou účetní operace poskytovatele leasingu složitější. Účtování probíhá od pořízení předmětu leasingu přes jeho pronájem až po konečné vyřazení. Zařazením do obchodního majetku vzniká povinnost odpisování. Veškeré tyto účetní operace spolu s účtováním o dodavatelsko-odběratelských vztazích se promítají do daně z příjmu a daně z přidané hodnoty. Dochází tak k ovlivňování jejich základu působící na následné daňové povinnosti, respektive daňový bonus. Provozováním předmětu leasingu se stává leasingová společnost povinna odvádět finančnímu úřadu daň silniční.

Variabilitou smluv o operativním leasingu často dochází ke specifickým případům během trvání leasingové smlouvy. Mezi specifické případy lze zařadit úhradu jednorázové platby předem, využívání tzv. karty pro odběr pohonných hmot, spáchání dopravního přestupku nebo žádost o rekalkulaci. Těmito specifickými případy dochází k dodatečným účetním operacím, které s daným specifikem souvisí. Příkladem je časové rozlišení

budoucích výdajů, respektive nákladů, přeúčtování vzniklých nákladů na straně příjemce apod.

Vlastní práce je aplikací teoretických východisek na praktických příkladech. Charakterizovaná leasingová společnost, která si nepřála být jmenována, vystavila kalkulaci s rozpadem na jednotlivé položky úplaty operativního leasingu poptávajícímu. Podpisem smlouvy došlo k pořízení předmětu leasingu, ten byl zařazen do obchodního majetku. Ke dni zařazení byl stanoven odpisový plán, na jehož základě započalo odpisování předmětu leasingu. Tato smlouva se stala výchozí pro provedení účetních operací u jednotlivých kroků v průběhu trvání leasingové smlouvy z pohledu poskytovatele. Zároveň je doplněno daňové ovlivnění jednotlivých relevantních daní.

Specifické případy operativního leasingu jsou vysvětleny na kontraktu, který byl uzavřen na počátku praktické části. Každý z případů je představen a následně demonstrován jeho účetní a daňový aspekt. Případy dopravních přestupků, pojistných událostí – parciálních i totálních či předčasného ukončení jsou tak shrnuty do účetního deníku v časovém sledu. Lze tak přehledně vidět účetní operace na straně poskytovatele leasingu a jejich daňové ovlivnění. Konečně popsáním případem je nedávný problém s uzavíráním krátkodobých smluv o operativním leasingu. V tomto případě došlo k podcenění cenotvorby úplaty operativního leasingu a uvažování budoucího naložení s předměty leasingu ukončených smluv tohoto typu. Tím došlo k menší krizi a následnému opatrnějšímu náhledu na operativní leasing z pohledu leasingových společností.

Studiem a následnou aplikací teoretických východisek tak došlo k zmapování dané problematiky. Komparací postupů leasingové společnosti spolu s teoretickými východisky bylo zjištěno, že až na drobné nuance postupují stejně. Zároveň byly odhaleny největší rizika a úskalí dané problematiky. Největším zatížením leasingové společnosti je riziko spjaté s určením zůstatkové hodnoty majetku. Řešením, jak lze předejít ztrátám z tohoto typu problémů, je přenesení části rizika na příjemce leasingu. Odměnou za přebrání části rizika by byla snížená procentuální úroková sazba, jež ovlivňuje finanční službu úplaty nájemného. Zároveň je vhodné, aby leasingová společnost podchytila prodej případně jiné využití ojetých vozů, které byly předmětem operativního leasingu. Příkladem je zřízení vlastního autobazaru, autopůjčovny, carsharingu nebo využití k vlastním účelům (služební vozidla, apod.).

6 Seznam použitých zdrojů

BENDA, Václav. *Leasing v praxi: právní, účetní a daňové postupy včetně příkladů*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2006. ISBN 80-7273-132-7.

BESIP: *Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla* [online]. [cit. 2017-07-14]. Dostupné z: <http://www.ibesip.cz/cz/legislativa/povinne-ruceni/zakon-o-pojisteni-odpovednosti-z-provozu-vozidla>

BLAHOVÁ, Renata. *Portál.POHODA.cz: Pokuty a penále z pohledu účetního a daňového* [online]. [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/pokuty-a-penale-z-pohledu-ucetniho-a-danoveho/>

BOHDALOVÁ, Marie. *Uctovani.net: Jak účtovat odpisy?* [online]. 13.01.2013 [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Jak-uctovat-odpisy&idc=77>

BOHDALOVÁ, Marie. *Uctovani.cz: Jak účtovat výnosy firmy* [online]. [cit. 2018-06-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/pokuty-a-penale-z-pohledu-ucetniho-a-danoveho/>

BRYCHTA, Ivan. *DU.cz: Odkup majetku nájemcem* [online]. [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Jak-uctovat-vynosy-firmy&idc=220>

BUBÁK, Zdeněk. *Finparáda: Autobazary přicházejí s novým typem financování ojetin* [online]. [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/odkup-majetku-najemcem-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EkvuQl_rT02pwfRji2LhH5o/

Česká leasingová a finanční asociace: *Charakteristika leasingu* [online]. [cit. 2017-06-19]. Dostupné z: <http://finparada.cz/3354-Autobazary-prichazeji-s-novym-typem-financovani-ojetin.aspx>

Česká leasingová a finanční asociace: *Zpráva o stavu a vývoji nebankovního leasingového, úvěrového a factoringového trhu v ČR v 1. čtvrtletí 2018* [online]. [cit. 2018-06-05]. Dostupné z: <http://www.clfa.cz/index.php?textID=39>

CHLADA, Jaromír. *Portál.POHODA.cz: Dopravní nehoda účetně a daňově* [online]. [cit. 2018-06-10]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/dopravni-nehoda-ucetne-a-danove/>

EPojištění.cz: *Povinné ručení a totální škoda* [online]. [cit. 2018-06-04]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/povinne-ruceni-totalni-skoda/>

EPojištění.cz: *Víte, co se skrývá pod pojištěním GAP?* [online]. [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: <https://www.epojisteni.cz/aktuality-pojisteni-gap-co-to-je/>

GEOTAB: *What is Fleet Management?* [online]. [cit. 2018-14-06]. Dostupné z: <https://www.geotab.com/blog/what-is-fleet-management/>

HAUZAROVÁ, Michaela. *Portál.POHODA.cz: Účetnictví pro začátečníky – 10. díl* [online]. [cit. 2018-06-04]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetnictvi-pro-zacatecniky--10-dil/>

JANOUBEK, Karel. *Automobil v podnikání: u právnické osoby, u fyzické osoby - podnikatele : vozidlo zaměstnavatele a zaměstnance : z hlediska daně z příjmů, daně z přidané hodnoty, daně silniční a účetnictví*. Olomouc: ANAG, 2011. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-668-6.

JINDROVÁ, Blanka, Dagmar PROCHÁZKOVÁ a Pavla STRAKOŠOVÁ. *DU.cz: 511 - Opravy a udržování* [online]. [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/511-opravy-a-udrzovani-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EugQrRPOU40wWZ3AGpwpt1fZ7mIvi5iXfA/>

KADLEC, Michal. *Portál.POHODA.cz: Účetní a daňové odpisy majetku* [online]. [cit. 2018-07-18]. Dostupné z: <https://www.du.cz/33/511-opravy-a-udrzovani-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EugQrRPOU40wWZ3AGpwpt1fZ7mIvi5iXfA/>

KANDLEROVÁ, KATEŘINA. *Portál.POHODA.cz: Jak správně vést knihu jízd?* [online]. [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/uz-podnikam/jak-spravne-vest-knihu-jizd/>

KANDLEROVÁ, KATEŘINA. *Portál.POHODA.cz: Typy leasingu a způsoby jeho účtování* [online]. [cit. 2018-06-13]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/typy-leasingu-a-zpusoby-jeho-uctovani/>

KONĚTOPSKÝ, Filip. *22hlav.cz: Správné zachycení přefakturace nákladů* [online]. [cit. 2018-05-14]. Dostupné z: <https://www.22hlav.cz/spravne-zachyceni-prefakturace-nakladu>

KRUPOVÁ, Lenka. *Leasingy podle IFRS: IFRS 16 leasingy, praktické aplikace, příklady*. Praha: 1. VOX, 2017. ISBN 978-80-87480-54-0.

Lidovky.cz: Operativní leasing jako past: škrábance a kilometry navíc auto prodáží [online]. [cit. 2018-05-14]. Dostupné z: https://byznys.lidovky.cz/operativni-leasing-jako-past-skrabance-a-kilometry-navic-auto-prodrazi-137-/auto.aspx?c=A170301_180247_in-auto_pave

MACHALA, Otakar. *DU.cz: Zůstatková cena dlouhodobého majetku* [online]. [cit. 2018-06-13]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/zustatkova-cena-dlouhodobeho-majetku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EpHj09OBNF6yLJWi-xduTw1ZwRYsMFH_3w/

MACHOVÁ, Helena. *Mzdová praxe: Vyřazení osobního automobilu z důvodu likvidace* [online]. [cit. 2018-06-13]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d4897v6891-vyrazeni-osobniho-automobilu-z-duvodu-likvidace/>

Maxxia: Finance lease or operating lease? What is the difference? [online]. [cit. 2018-06-14]. Dostupné z: <https://maxxia.co.uk/blog/finance-lease-vs-operating-lease/>

Meritum: Účetnictví podnikatelů 2016: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2016. 13. vydání. Praha : Wolters Kluwer, 2016. xiv, 530 s. ISBN:978-80-7552-050-0.

MLÁDEK, Robert. *IFRS and US GAAP: accounting policies and procedures = IFRS a US GAAP : postupy účtování.* Praha: Leges, 2017. Praktik (Leges). ISBN 978-80-7502-194-6.

PIKAL, Václav. *Automobil (nejen) v podnikání.* 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-705-8.

PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn.* Olomouc: ANAG, 1997. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-063-8.

REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví.* 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012. ISBN 978-80-7261-240-6.

STÁREK, Zbyněk. *Jak pojistit automobil.* Brno: CP Books, 2005. Rady a tipy pro řidiče (CP Books). ISBN 80-722-6953-4.

ŠOBA, Oldřich. *FinExpert.cz: Daňové dopady u finančního a operativního leasingu* [online]. [cit. 2018-07-10]. Dostupné z: <https://finexpert.e15.cz/danove-dopady-u-financniho-a-operativniho-leasingu>

ŠPULÁK, Ondřej. *Měsíc.cz: Komu se vyplatí operativní leasing?* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/komu-se-vyplati-operativni-leasing/>

Účetní průvodce "Má dáti": Účet 511 - Opravy a udržování [online]. [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&levelid=U_511.HTM

Účetní průvodce "Má dáti": Účet 648 - Ostatní provozní výnosy [online]. [cit. 2018-06-12]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&levelid=U_648.HTM

VANČUROVÁ, Pavlína. *Mzdová praxe: Účtování pojistné události* [online]. [cit. 2018-06-13]. Dostupné z: http://www.madati.cz/info/delfinuctytxt.asp?cd=217&typ=r&levelid=U_648.HTM

VESELÍKOVÁ, Monika. *Peníze.cz: Operativní leasing: Kolik pronájem auta stojí a může se vyplatit?* [online]. [cit. 2018-06-14]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/leasing/316350-operativni-leasing-kolik-pronajem-auta-stoji-a-muze-se-vyplatit>

VODÁKOVÁ, Jana. *Akruální účetnictví ve veřejném sektoru.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-890-9.

Zákon č. 16/1993 Sb. o dani silniční. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-06-17]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>

Zákon č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-06-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-235>

Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. [cit. 2018-06-11]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586/zneni-20190101>

7 Přílohy

7.1 Seznam příloh

Příloha I - Doby odpisování dle jednotlivých odpisových skupin

Příloha II - Roční odpisové sazby v procentech

Příloha III - Koefficienty pro zrychlené odpisování

Příloha IV - Účetní osnova

Příloha I - Doby odpisování dle jednotlivých odpisových skupin

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Příloha II - Roční odpisové sazby v procentech

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Příloha III - Koefficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	V prvním roce odpisování	V dalších letech odpisování	Pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2018)

Účtová třída 0 – DLOUHODOBÝ MAJETEK

- 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek
- 012 – Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 – Software
- 014 – Ostatní ocenitelná práva
- 015 – Goodwill
- 016 – Povolenky na emise
- 017 – Preferenční limity
- 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný
  - 021 – Stavby
  - 022 – Hmotné movité věci a jejich soubory
  - 025 – Pěstitelské celky trvalých porostů
  - 026 – Dospělá zvířata a jejich skupiny
  - 027 – Ocenovací rozdíly k nabytému majetku
  - 029 – Jiný dlouhodobý hmotný majetek
- 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný
  - 031 – Pozemky
  - 032 – Umělecká díla a sbírky
- 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- 041 – Průřez dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 – Průřez dlouhodobého hmotného majetku
- 043 – Průřez dlouhodobého finančního majetku
- 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
  - 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
  - 052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
  - 053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek
- 06 – Dlouhodobý finanční majetek
  - 061 – Podíly – ovládaná a ovládající osoba
  - 062 – Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
  - 063 – Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
  - 065 – Dluhové cenné papíry držené do splatnosti
  - 066 – Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba
  - 067 – Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv
  - 068 – Ostatní zápůjčky a úvěry
  - 069 – Jiný dlouhodobý finanční majetek
- 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
  - 072 – Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
  - 073 – Oprávky k softwaru
  - 074 – Oprávky k ocenitelným právům
  - 075 – Oprávky ke goodwillu
  - 079 – Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

195 – Opravná položka k mladým a ostatním zvířatům a jejich skupinám

- 196 – Opravná položka ke zboží
- 197 – Opravná položka k zálohám na materiál
- 198 – Opravná položka k zálohám na zvířata
- 199 – Opravná položka k zálohám na zboží

Účtová třída 2 – KRAJKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK A PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY

- 21 – Peněžní prostředky v pokladně
  - 211 – Pokladna
  - 213 – Cenný
- 22 – Peněžní prostředky na účtech
  - 221 – Bankovní účty
- 23 – Krátkodobé úvěry
  - 231 – Krátkodobé úvěry
  - 232 – Eskontní úvěry
- 24 – Krátkodobé finanční výpomoci
  - 241 – Emitované krátkodobé dluhopisy
  - 249 – Ostatní krátkodobé finanční výpomoci
- 25 – Krátkodobý finanční majetek
  - 251 – Majetkové cenné papíry k obchodování
  - 252 – Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
  - 253 – Dluhové cenné papíry k obchodování
  - 254 – Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba
  - 255 – Dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
  - 257 – Ostatní cenné papíry
  - 259 – Průřezování krátkodobého finančního majetku
- 26 – Převody mezi finančními účty
  - 261 – Peníze na cestě
- 29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku
  - 291 – Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – ZÚČTOVACÍ VZTAHY

- 31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)
  - 311 – Oděratelé
  - 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry
  - 314 – Poskytnuté provozní zálohy
  - 315 – Ostatní pohledávky

32 – Závazky (krátkodobé)

- 321 – Dodavatelé
- 322 – Smeňky k úhradě
- 324 – Přijaté provozní zálohy
- 325 – Ostatní závazky
- 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi
  - 331 – Zaměstnanci
  - 333 – Ostatní závazky vůči zaměstnancům
  - 335 – Pohledávky za zaměstnanci
  - 336 – Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
- 34 – Zúčtování daní a dotací
  - 341 – Daň z příjmů
  - 342 – Ostatní přímé daně
  - 343 – Daň z přídavé hodnoty
  - 345 – Ostatní daně a poplatky
  - 346 – Dotace ze státního rozpočtu
  - 347 – Ostatní dotace
  - 349 – Spojovací účet k DPH
- 35 – Pohledávky za společníky
  - 351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba
  - 352 – Pohledávky – podstatný vliv
  - 353 – Pohledávky za upsané základní kapitál
  - 354 – Pohledávky za společníky při úhradě zratů
  - 355 – Ostatní pohledávky za společníky obchodní korporace
  - 358 – Pohledávky za společníky sdruženými ve společnosti
- 36 – Závazky ke společníkům
  - 361 – Závazky – ovládaná nebo ovládající osoba
  - 362 – Závazky – podstatný vliv
  - 364 – Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
  - 365 – Ostatní závazky ke společníkům obchodní korporace
  - 366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
  - 367 – Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 – Závazky ke společníkům sdruženým ve společnosti

- 37 – Jiné pohledávky a závazky
  - 371 – Pohledávky z prodeje závodů
  - 372 – Závazky z koupě závodů
  - 373 – Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
  - 374 – Pohledávky z nájmu a pachtn
  - 375 – Pohledávky z emitovaných dluhopisů
  - 376 – Nakoupené opce
  - 377 – Prodané opce
  - 378 – Jiné pohledávky
  - 379 – Jiné závazky

VZOROVÝ ÚČTOVÝ ROZVRH pro podnikatele (pro studijní účely 2018)

- 38 – Přechné účty aktiv a pasiv
- 381 – Náklady příštích období
- 382 – Komplexní náklady příštích období
- 383 – Výdaje příštích období
- 384 – Výnosy příštích období
- 385 – Příjmy příštích období
- 388 – Dobané účty aktivní
- 389 – Dobané účty pasivní
- 39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování
- 391 – Opravná položka k pohledávkám
- 395 – Vnitřní zúčtování
- 398 – Spojovací účet při společnosti (sdružení)

Účtová třída 4 – KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

- 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy
- 411 – Základní kapitál
- 412 – Ážio
- 413 – Ostatní kapitálové fondy
- 414 – Ocetovací rozdíly z přeměny majetku a závazků
- 416 – Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací
- 417 – Rozdíly z přeměn obchodních korporací
- 418 – Ocetovací rozdíly z přeměny při přeměnách obchodních korporací
- 419 – Změny základního kapitálu
- 42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodářství
- 421 – Rezervní fondy
- 422 – Nedělitelný fond
- 423 – Statutární fondy
- 424 – Ostatní fondy ze zisku
- 426 – Jiný výsledek hospodářství minulých let
- 428 – Nerozdělený zisk minulých let
- 429 – Neuhrazena zřata minulých let
- 43 – Výsledek hospodářství
- 431 – Výsledek hospodářství ve schvalovacím řízení
- 432 – Zálohy na podíly na zisku

- 45 – Rezervy
- 451 – Rezerva podle zvláštních právních předpisů
- 453 – Rezerva na dan z příjmů
- 459 – Ostatní rezervy
- 46 – Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím
- 461 – Dlouhodobé úvěry
- 47 – Dlouhodobé závazky
- 471 – Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládající osoba

- 472 – Dlouhodobé závazky – podstatný vliv
- 473 – Emitované dluhopisy
- 474 – Závazky z nájmu a pachtu
- 475 – Dlouhodobé přijaté zálohy
- 478 – Dlouhodobé smlouky k úhradě
- 479 – Jiné dlouhodobé závazky
- 48 – Odložený daňový závazek a pohledávka
- 481 – Odložený daňový závazek a pohledávka
- 49 – Individuální podnikatel
- 491 – Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – NÁKLADY

- 50 – Sportěbované náklady
- 501 – Sportěbované materiálu
- 502 – Sportěbované energie
- 503 – Sportěbo ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 – Prodané zboží
- 51 – Služby
- 511 – Opravy a udržování
- 512 – Cestovné
- 513 – Náklady na reprezentaci
- 518 – Ostatní služby

- 52 – Osobní náklady
- 521 – Mzdové náklady
- 522 – Příjmy společníků obchodní korporace ze závislé činnosti
- 523 – Odměny členům orgánů obchodní korporace
- 524 – Základní sociální a zdravotní pojištění
- 525 – Ostatní sociální pojištění
- 526 – Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele
- 527 – Základní sociální náklady
- 528 – Ostatní sociální náklady

- 53 – Daně a poplatky
- 531 – Daň silniční
- 532 – Daň z nemovitých věcí
- 533 – Ostatní daně a poplatky

- 54 – Jiné provozní náklady
- 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 – Prodaný materiál
- 543 – Dary
- 544 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 – Ostatní pokuty a penále
- 546 – Odpis pohledávek
- 547 – Mimořádné provozní náklady
- 548 – Ostatní provozní náklady
- 549 – Manka a škody z provozní činnosti

- 55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti
- 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 – Tvorba a zúčtování zákonných rezerv podle zvláštních právních předpisů
- 554 – Tvorba a zúčtování ostatních rezerv
- 555 – Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 557 – Zúčtování opravy k ocentovacím rozdílům k nabytému majetku
- 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek v provozní činnosti
- 559 – Tvorba a zúčtování opravných položek v provozní činnosti

- 56 – Finanční náklady
- 561 – Prodané cenné papíry a podíly
- 562 – Úroky
- 563 – Kursové ztráty
- 564 – Náklady z přecenění cenných papírů
- 565 – Náklady z finančního majetku
- 566 – Náklady z derivátových operací
- 567 – Mimořádné finanční náklady
- 568 – Ostatní finanční náklady
- 569 – Manka a škody na finančním majetku

- 57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti
- 574 – Tvorba a zúčtování finančních rezerv
- 579 – Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti

- 58 – Změny stavu zásob vlastní činnosti a aktivace
- 581 – Změna stavu nedokončené výroby
- 582 – Změna stavu polotovárů
- 583 – Změna stavu výrobků
- 584 – Změna stavu mladých a ostatních zvířat
- 585 – Aktivace materiálu a zboží
- 586 – Aktivace vnitropodnikových služeb
- 587 – Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
- 588 – Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

- 59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na dan z příjmů
- 591 – Daň z příjmů splatná
- 592 – Daň z příjmů odložená
- 593 – Tvorba a zúčtování rezervy na dan z příjmů
- 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů
- 596 – Převod podílu na výsledku hospodářství společným v.o.s. a komplementářům k.s.
- 597 – Převod provozních nákladů
- 598 – Převod finančních nákladů
- 599 – Náklady hospodářských středisek

Účtová třída 6 – VÝNOSY

- 60 – Tržby za vlastní výrobky a zboží
- 601 – Tržby za vlastní výrobky
- 602 – Tržby z prodeje služeb
- 604 – Tržby za zboží
- 64 – Jiné provozní výnosy
- 641 – Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 642 – Tržby z prodeje materiálu
- 644 – Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 646 – Výnosy z odpsaných pohledávek
- 647 – Mimořádné provozní výnosy
- 648 – Ostatní provozní výnosy

- 66 – Finanční výnosy
- 661 – Tržby z prodeje cenných papírů a podíly
- 662 – Úroky
- 663 – Kursové zisky
- 664 – Výnosy z přecenění cenných papírů
- 665 – Výnosy z finančního majetku
- 666 – Výnosy z derivátových operací
- 667 – Mimořádné finanční výnosy
- 668 – Ostatní finanční výnosy

Účtová třída 7 – ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY

- 70 – Účty rozvažné
- 701 – Počáteční účet rozvažný
- 702 – Konečný účet rozvažný

- 71 – Účet zisků a ztrát
- 710 – Účet zisků a ztrát

75 až 79 – Podrozvahové účty

Účtová třída 8 a 9 – VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ

Jitka Vachová – vzdělávání
www.uccmicek.cz

Literatura: Učebnice účetnictví 2018 od Pavla Šňobla